

Rechtskundig Weekblad

Vereniging zonder winstgevend doel

Verschijnt elke zondag

Abonnementsprijs : 600 F per jaar

Postcheckrekening nr. 3185.22

Beheer en Redactie : Mr. René VICTOR, Justitiestraat, 21, Antwerpen

Wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden

1. Doel van de nieuwe wetgeving

De wet van 10 juni 1964 op het openbaar aantrekken van spaargelden beheerst een nieuwe reeks ondernemingen.

(Zie tekst van de wet in het Belgisch Staatsblad van 20 juni 1964, nr. 6884.)

Sedert lang heeft de wetgever er zich over bekommerd het spaarwezen in de meeste gevallen, wanneer dit openbaar aangetrokken wordt, waarborgen te schenken (Memorie van toelichting van de wet). In dit opzicht werden, achtereenvolgens, de beschikkingen uitgevaardigd van :

- de wet van 25 mei 1913 over de hervorming van de naamloze vennootschap,
- de wet van 25 juni 1930 over het toezicht op de verzekeringsmaatschappij op het leven,
- het koninklijk besluit nr. 42 van 15 december 1934 over het toezicht op de private spaarkassen en de ondernemingen, andere dan de depositobanken, die deposito's in ontvangst nemen,
- het koninklijk besluit nr. 43 van 15 december 1934 over het toezicht op de kapitalisatiemaatschappijen,
- het koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935 over het toezicht op de banken en het regime van uitgifte van titels en waarden,
- het koninklijk besluit nr. 225 van 7 januari 1936 dat de hypothecaire leningen reglementeert en het toezicht op de ondernemingen van hypothecaire leningen organiseert,
- de wet van 27 maart 1957 op de gemeenschappelijke beleggingsfondsen, gewijzigd door de wet van 28 december 1961.

Door deze verschillende bepalingen had de wetgever reeds de principen in het licht gebracht, aan dewelke het openbaar aantrekken van spaargelden dient te beantwoorden. Met de wet van 10 juni 1964 heeft hij sommige leemten, welke het door hem georganiseerd regime vertoonden, willen aanvullen.

Men zal zich herinneren dat de depositobanken, ingevolge het systeem van het koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935 kredieten verlenen door middel van de fondsen, bij hen, door het publiek ingelegd.

(Van Rijn, *Principes de droit commercial*, D. III nr. 1991; *Novelles, Droit bancaire*, 1ste deel nr. 16.)

Sedert een tiental jaren zag men in België vennootschappen, welke zich in de financiering op afbetaling, d.w.z. de verkopen en de leningen op afbetaling en de persoonlijke leningen, specialiseren, werkelijk als uit de grond rijzen. Hun verrichtingen hebben als kenmerk, dat ze voor heel korte termijnen (van drie maanden tot vijf jaar en meestendeels van zes maanden tot twee jaar) verwezenlijkt worden, betrekking hebben op bescheiden bedragen (soms onder de 5.000 F en zelfs minder dan 2.000 F) en meestendeels dienen voor het krediet ten gunste van verbruiksgoederen.

De instellingen op zulk gebied gespecialiseerd verwerven bij het publiek een groot deel van het geld bestemd om aan hun klanten uitgeleend te worden (Parlementaire handelingen, Senaat, bespreking en aanneming, vergadering van 21 mei 1964, redevoering van de heer Van Houtte, blz. 1367).

Deze fondsen worden nochtans niet beschouwd als «geld-deposito's» zoals in de bankverrichtingen (zie DE PAGE, *Traité élémentaire de droit civil*, D. V, nr. 180, 181 en 268; FREDERICQ, *Traité de droit commercial*, D. IX, nr. 106; Correctionele rechtbank Brussel 13.2.1962, Pas. 1962-III-13; Correctionele rechtbank Brussel 13.5.1963, Onuitgegeven, door het Hof van Beroep van Brussel hervormd; Corr. Rechtbank Brussel 24.6.1964, verwezen naar het Hof van Beroep.). Alhoewel ze kredieten toekennen, alhoewel hun kapitalen meestendeels uit het publiek voortkomen, zijn de financieringsmaatschappijen geen banken. Om deze reden vielen ze tot nu toe niet onder toepassing van de wetgeving inzake de bescherming van het spaarwezen. (Zie nochtans tegen deze stelling, de vonnissen van 13 februari 1962 en 13 mei 1963 van de Corr. Rechtbank van Brussel.)

De wetgever heeft het toepassingsgebied van de reglementering betreffende het openbaar aantrekken van spaargelden willen uitbreiden en heeft, daarom, het begrip van «geld-deposito's» vervangen door het meer algemeen begrip van «in ontvangst nemen van fondsen die terugbetaalbaar zijn». Zijn inzicht, uitdrukkelijk in de memorie van toelichting naar voor gebracht, is geweest : «de economische werkelijkheid onder oog

te nemen, welke ook de vorm is waarin de fondsen in ontvangst genomen worden, of welke kwalificatie ook gegeven wordt aan de verrichting van ophalen van deze fondsen.»

Het nieuw wettelijk statuut van bedoelde ondernemingen heeft niet als onmiddellijk doel het aantrekken van het openbaar spaarwezen te beperken. Het in ontvangst nemen van fondsen en het solliciteren van het publiek blijft iedereen toegelaten die zich naar de nieuwe wetsbepaling schikt d.w.z. die zich bij de Bankcommissie inschrijft en zich aan de controle van deze instelling onderwerpt.

De Minister van Financiën, de heer Dequae, heeft de drie voornaamste doeleinden van de nieuwe wetgeving onderstreept (Parlementaire handelingen, Senaat, bespreking en aanneming, vergadering van 21 mei 1964, blz. 1368):

1° bescherming van de spaarders,

2° bescherming van de ontleners,

3° inlijving van de bedoelde ondernemingen in de monetaire politiek en op bredere wijze in de algemene anticyclus-politiek.

Met dit driedubbel doel opgevat, bevat de wet van 10 juni 1964 twee soorten beschikkingen.

De eerste, de 12 artikelen van hoofdstuk I (buiten de intrekende en overgangsbepalingen, verklarende en diverse beschikkingen van hoofdstuk III) leggen een voorlopig regime vast tot 31.12.1968 en bepalen in hoofdorde de verplichting tot inschrijving bij de Bankcommissie, de wijze op dewelke de verrichtingen van in ontvangst nemen van fondsen moeten geschieden en de verplichtingen van belegging.

Het tweede gedeelte, definitief, bevat de strafrechtelijke beschikking (zie memorie van toelichting en verklaring van de heer Van Houtte voor de Senaat).

2. Ondernemingen door de wet bedoeld

Artikel 1 van de wet geeft de bepaling van de personen door de nieuwe wetsbeschikkingen bedoeld. De wet betreft de natuurlijke en rechtspersonen die, in welke vorm en kwalificatie ook van het publiek fondsen ontvangen, terugbetaalbaar op termijnen of mits opzeggingen van meer dan 6 maanden. De wet bedoelt eveneens natuurlijke of rechtspersonen die het publiek solliciteren met het oog op het in ontvangst nemen van dergelijke fondsen.

Worden uitgezonderd omdat ze onder toepassing vallen van andere wetsbeschikkingen (namelijk het K.B. nr. 185 van 9 juli 1935):

- de banken,
- de spaarkassen,
- de rijks- of parastatale bankinstellingen.

De wet van 10 juni 1964 is anderzijds niet toepasselijk op «deposito's» door de banken ontvangen, noch op fondsen gedeponneerd in een kapitalisatie-onderneming, noch op stortingen gedaan aan de ondernemingen voor hypothecaire leningen.

Volgens de nieuwe wetgeving wordt vermoed als zijnde een bankoperatie, het in ontvangst nemen van fondsen terugbetaalbaar op termijnen van min dan 6 maand.

3. Het begrip van «publiciteit»

Wanneer men de wet aandachtig leest blijkt welk groot belang gehecht wordt aan de woorden «publiek» en «openbaar» in het eerste artikel.

Welk zal het criterium zijn van de «publiciteit» en

wat dient verstaan te worden door het woord «openbaar»?

Bij ontstentenis van een wettelijke bepaling, hebben de woorden, op juridisch gebied, hun gewone en gebruikelijke betekenis.

(Cass. 17.3.1930, Pas. 1930-I-164; Cass. 10.5.1938, Pas. 1938-I-161; Cass. 12.2.1940, Pas. 1940-I-48; Cass. 12.6.1952, Pas. 1952-I-664; Cass. 28.1.1958, Pas. 1958-I-576; Cass. 15.12.1958, Pas. 1959-I-369; Cass. 5.1.1960, Pas. 1960-I-498; Cass. 27.6.1960, Pas. 60-I-1220).

Om te trachten dit begrip van publiciteit in de nieuwe wetgeving te bepalen, bij gebrek aan een wettelijke bepaling, zouden we ons kunnen laten leiden door:

a) de opvatting door de rechtspraak en de rechtsleer aangenomen, in de toepassing van de reeds uitgevaardigde wetgeving in zeer benaderende domeinen,

b) de werken tot voorbereiding van de wet.

Het openbaar te koop stellen van titels (of van obligaties) van een naamloze vennootschap, kan enkel betrekking hebben op de wisselagenten, de bankiers, gebeurlijk de spaarkassen of de hypotheekkasten die voor hun uitstalraam of aan hun winketten titels of obligaties, die zij het publiek aanzetten zich aan te schaffen, uitstallen. Dit betreft natuurlijk een aanbod met het inzicht het publiek bedoelde roerende waarden te doen aankopen.

Openbaar te koop bieden van deze titels: hierdoor dient namelijk verstaan het aanbod door middel van omzendbrieven, aanplakbrieven, inlassing in dagbladen, zelfs per gewone brief (R.P.D.B. V° Société Anonyme nr. 394). Het aanbod door middel van huisbezoek wordt eveneens beoogd, tenzij wanneer dit huisbezoek een persoonlijk en privé karakter draagt. (RESTEAU, *Sociétés anonymes*, Eerste deel, nr. 527; WAUWERMANS, *Sociétés anonymes*, nr. 148).

Laat ons hier nog herinneren dat het K.B. nr. 71 van 30 november 1939 het leuren met roerende waarden van gelijk welke aard en het rondreizen met de bedoeling dergelijke waarden te verkopen verbiedt, tenzij dit geschiedt bij bankiers, wisselagenten, ondernemingen van hypothecaire leningen en andere instellingen, daartoe door het Ministerie van Financiën gemachtigd.

Op hetzelfde gebied wordt als een openbare verkoop van roerende waarden beschouwd deze die afgesloten wordt ingevolge een oproep tot het publiek.

Het solliciteren van het publiek voor uitgifte van obligaties beantwoordt aan dezelfde criteria (VAN RIJN, *loco citato*, eerste deel, nr. 563).

Voor al deze verschillende wetgevingen, is de rechtspraak niet overvloedig; ze bevestigt nochtans gewoonlijk voornoemde criteria. (zie Cass. 15.7.1924, Pas. 1924-I-485; Cass. 28.6.1950, Pas. 1950-I-771; Corr. Rechtbank Brussel, voornoemde beslissingen van 3.2.1962; 18.12.1962, onuitgegeven; 13.5.1963, onuitgegeven; 24.6.1964, onuitgegeven).

Wanneer de termen van een wet klaar en duidelijk zijn, is het niet nodig ze te interpreteren, of verzen- ding te doen naar de voorbereidende werken (Cass. 10.12.1959, Pas. 1960-I-426).

Ter zake, schijnt de tekst klaar, maar bij gebrek aan bepaling van het woord «openbaar» is het mis- schien niet duidelijk genoeg.

Indien de werken tot voorbereiding van een wet niet kunnen ingeroepen worden tegen een klare en duidelijke tekst, mogen ze nochtans in aanmerking genomen worden om de draagwijdte van de wettelijke tekst, zoals ze uit zijn bewoording voortkomt te bevestigen.

De rechter behoort het, voor de interpretatie van een wettelijke beschikking, rekening te houden met de verklaring van de regering, vermeld in de memorie

van toelichting die in de Kamer van Volksvertegenwoordigers geen verzet verwekt heeft (Cass. 16.1.1958, Pas. 1958-I-508; Cass. 31.1.1961, Pas. 1961-I-584).

De werken tot voorbereiding van de wet van 10 juni 1964 mogen bijgevolg in aanmerking genomen worden voor de verklaring van het woord «openbaar». Merken we eerst en vooral op dat deze werken getuigen van de nadruk van de wetgever, wanneer hij zijn inzicht uitdrukt alle beperkende interpretatie af te wijzen.

De verslaggever voor de Senaat, de heer Van Houtte, had een verklaring vanwege de Minister van Financiën aangekondigd, betreffende het begrip van het woord «openbaar». De heer Dequae heeft breedvoerig voor de Senaat uiteengezet dat hij van het openbare karakter geen volledige en volkomen bepaling kon geven, die bindend zou kunnen zijn voor de gerechtelijke en administratieve overheden.

We mogen er tevens aan herinneren dat noch het advies van de uitvoerende macht, noch een verklaring voor de Kamers afgelegd, bindend kunnen zijn voor de gerechtelijke macht. Zoals voorheen zal in de toekomst door middel van feiten, eigen aan de bedoelde zaak dienen uitgemaakt te worden om het aanbod of het aantrekken van fondsen publiek gedaan werden.

De verklaring van de heer Minister somt zekere feiten op die in aanmerking mogen genomen worden. Ze luidt als volgt (we stellen de verschillende feiten voor die mogen ingeroepen worden en leggen er de nadruk op) :

« Dit karakter dient steeds naar de feiten beoordeeld » te worden en kan van verschillende elementen afhankelijk zijn.

» Geen enkel ervan kan a priori als altijd bepalend » voor dit karakter beschouwd worden.

» De voornaamste hierbij in overweging te nemen » elementen zijn :

» — het aantal personen tot wie de uitgifte of het » aantrekken van spaargelden zich richt,

» — het aantal van hen die erop antwoorden of van » wie de fondsen ontvangen worden,

» — het al dan niet aanwezig zijn van nauwe betrek- » kingen tussen deze personen en hij die tot de uitgifte, » het aantrekken of het opnemen van fondsen over- » gaat,

» — het bestaan, de omvang en de modaliteiten van » de publiciteit die deze verrichtingen eventueel om- » ringen,

» — de aard van het eventueel gecreëerd instrument » dat de rechten uit deze handelingen voortspruitende » vertegenwoordigt,

» — het feit dat dit instrument overdraagbaar is of » niet — nominatief of aan drager,

» — de bedoeling van de personen die tot de uitgifte, » het aantrekken of opnemen van deze fondsen over- » gaan,

» — al dan niet kapitalen te aanvaarden van perso- » nen met wie zij geen strikt persoonlijke betrekkin- » gen onderhouden.

» Al deze als voorbeeld aangehaalde elementen wer- » den naar voren gebracht door de rechtspraak van de » administratieve controle-overheden, evenals door de » Hoven en de Rechtbanken die de strafrechtelijke be- » palingen van de bestaande wetgeving dienen toe te » passen.

» Het is duidelijk dat onderhavig ontwerp in geen » enkel opzicht voor de toekomst de tot nu toe gel- » dende principes wijzigt die de overheid verder zul- » len dienen te leiden in de analyse van het openbaar » of privé karakter van de bij haar aanhangig gemaakte » verrichtingen. »

(Zie verklaring van de heer Dequae voor de Senaat, Parlementaire handelingen 21 mei 1964, blz. 1368.)

Als «publiek» dient dus verstaan ieder persoon die niet door persoonlijke betrekkingen met de natuurlijke persoon of de rechtspersoon die de terugbetaalbare fondsen ontvangt, verbonden is. De Bankcommissie zal hoogstwaarschijnlijk zekere vermoedens van deze criteria afgeleid in overweging nemen. Het beslissend element zou een cijfer zijn. Zouden in principe kunnen beschouwd worden als aangetrokken van het publiek, de fondsen die van meer dan 50 personen in ontvangst genomen werden.

Al deze vermoedens zijn maar «juris tantum» en hun tegenbewijs zal altijd door de betrokkene mogen geleverd worden.

4. Toepassingsgebied.

De wet is in voege getreden 10 dagen na haar publicatie in het Belgisch Staatsblad. Ze is niet toepasselijk op het in ontvangst nemen of het solliciteren van fondsen vóór haar in voege treden. Bij het lezen van artikel 1 van de wet kan men inderdaad vaststellen dat het verleden onaangetast blijft. De verplichtingen die uit de wet voortspruiten worden maar van toepassing voor feiten die na dertig juni 1964 geschieden.

De wet heeft, in principe, geen terugwerkende kracht. Ze beoogt inderdaad enkel :

a) het solliciteren van het publiek van fondsen terugbetaalbaar met termijnen of mits opzegging van meer dan 6 maand, en na 30 juni gebeurd;

b) het ontvangen van dergelijke fondsen, uitgaande van het publiek.

De wet bekommert zich niet om de vorm of de kwalificatie van de verrichtingen van in ontvangst nemen van fondsen. Hun rechtskundige aard is onverschillig. Hetzelfde geldt voor de wijzen op dewelke bedoelde ondernemingen het publiek solliciteren.

De wet heeft nochtans een invloed op het solliciteren of de in ontvangstname van fondsen van het publiek, die dateren van vóór het in voege treden van de nieuwe wet.

Inderdaad, dient de terugbetaling van deze fondsen te geschieden onder zekere voorwaarden in de nieuwe wetgeving bepaald. De overgangsbeschikkingen van artikel 21 stellen het lot vast van de fondsen van het publiek ontvangen en in het bezit van bedoelde ondernemingen. Ze zijn terugbetaalbaar op de overeengekomen termijn, zonder verlenging zelfs door stilzwijgende hernieuwing, boven de 6e maand na het van kracht worden van de wet.

De opzegging in het contract voorzien, zal dienen gegeven te worden binnen de 3 maand na het van kracht worden van de wet en indien zij niet gegeven werd, zal zij van rechtswege ingaan bij het verstrijken van deze termijn.

De fondsen terugbetaalbaar op zicht, moeten uiterlijk 6 maand, na het van kracht worden van de wet terugbetaald worden.

Wanneer speciale omstandigheden zulks verantwoorden, mag de Bankcommissie, op de voorwaarden en voor een periode door haar vastgesteld, deze termijnen verlengen. Anderzijds mag ze, tijdens een periode van 6 maand op voorwaarden en voor een periode door haar bepaald, de ondernemingen ontslaan van de hierboven voorgeschreven terugbetaling, indien ze hun inschrijving gevraagd hebben. Bij toepassing van artikel 21, par. 2, alinéa 2, zal de Bankcommissie de bedoelde ondernemingen die op regelmatige tijdstippen het publiek solli-

citeerden of die beroep zouden gedaan hebben op het publiek vóór het van kracht worden van de wet, mogen toelaten, volgens modaliteiten door haar goedgekeurd, fondsen van het publiek te blijven ontvangen.

De werkelijke inschrijving zal later plaats hebben na grondig onderzoek van ieder geval afzonderlijk.

5. Formaliteiten.

De personen door de wet bedoeld hebben de verplichting zich bij de Bankcommissie in te schrijven. Geen bijzondere vorm wordt opgelegd en de aanvraag om inschrijving mag geschieden door eenvoudige brief.

Door dezelfde brief, zullen de onderworpen ondernemingen de toelating kunnen vragen om fondsen van het publiek, volgens de in voege zijnde modaliteiten, te blijven ontvangen.

Op grondslag van deze aanvraag zal de Commissie aan iedere betrokken firma de nodige inlichtingen betreffende haar activiteit en de modaliteiten inzake het solliciteren van fondsen vragen, volgens de gegevens van een type-formulier, die de verschillende te beantwoorden vragen opsomt.

Gebeurlijk zal de Bankcommissie aan de ondernemingen die ze inschrijft een termijn kunnen opdringen, om hen toe te laten zich in overeenstemming te brengen met de verplichtingen spruitende uit de wet of met de door haar opgedragen voorwaarden.

Van nu af dienen voortaan de vorm en de voorwaarden van de verrichtingen van het in ontvangst nemen van fondsen en het solliciteren van fondsen, alsook de gebeurlijke veranderingen hieraan, ter goedkeuring aan de Bankcommissie onderworpen te worden. Deze goedkeuring kan afhankelijk gesteld worden van voorwaarden, kan tijdelijk zijn en mag worden ingetrokken wanneer de gestelde voorwaarden niet vervuld worden.

De verspreiding, de publicatie of het aanplakken van alle documenten, verslagen of om het even welke geschriften, met betrekking tot deze verrichtingen, is onderworpen aan de machtiging van de Bankcommissie.

De ondernemingen die de inschrijving of de toelating voorzien in artikel 21, par. 2, alinéa 1, niet bekomen hebben, moeten de fondsen, van het publiek ontvangen, terugbetalen volgens de modaliteiten hierboven vermeld en in de overgangsbeschikkingen van de wet bepaald.

De beslissingen van de Bankcommissie met betrekking tot de inschrijvingen zijn vatbaar voor beroep bij de Minister van Financiën, binnen de 15 dagen na de betekening ervan door aangetekende brief.

6. Boekhouding

De ondernemingen beheerst door de wet van 10 juni 1964 zijn er toe gehouden, met instemming van de Bankcommissie, één of meer revisoren aan te stellen, gekozen onder de leden van het Instituut der Bedrijfsrevisoren, of op de lijst van de Bankrevisoren. Deze instemming van de Bankcommissie dient om de drie jaar te worden hernieuwd. De Bankcommissie mag deze revisoren vragen, haar verslagen voor te leggen, die tenzij uitzonderlijke gevallen, geen verband mogen hebben met de betrekkingen tussen de ondernemingen waar bij ze hun functie uitoefenen en een bepaalde klant.

Voor de verrichtingen tot fondsenopneming en voor de beleggingsverrichtingen door de nieuwe wetgeving beheerst, moeten de ondernemingen een afzonderlijke boekhouding opstellen en een afzonderlijk beleid voeren. Een gedetailleerde balans en een winst-verliesrekening dienen jaarlijks aan de Nationale Bank van België en aan de Bankcommissie overgemaakt te worden.

Op de door de Bankcommissie vastgestelde tijdstippen maken de bedoelde ondernemingen haar een staat over van hun actieve en passieve toestand, opgesteld op basis van de hierboven vermelde afzonderlijke boekhouding.

Wanneer een krediet of een lening toegestaan wordt, waarvan het bedrag hoger ligt dan 1.000.000 F, moet ervan kennis gegeven worden aan de Nationale Bank en aan de Bankcommissie.

De Koning zal, door koninklijk besluit, het bedrag en de modaliteiten van de bijdrage van de onderworpen ondernemingen tot de werkingskosten van de Bankcommissie bepalen.

7. Verbodsbeschikkingen

Kunnen geen leider beheerder, zaakvoerder, directeur, of procuratiehouder zijn van de onderworpen ondernemingen, de personen die zich in een der gevallen bevinden, voorzien door het koninklijk besluit nr 22 van 24 oktober 1934, d.w.z. die een strafrechtelijke veroordeling voor feiten in deze beschikking voorzien, opgelopen hebben.

Geen krediet of lening, onder welke vorm ook, mag aan de beheerders, zaakvoerders, directeurs of procuratiehouders van handelsvennootschappen die onder toepassing vallen van de wet van 10 juni 1964 toegestaan worden. In speciale gevallen, mag de Bankcommissie afwijkingen van die verbodsbepaling verlenen. Ze heeft als duidelijk doel misbruiken te vermijden, ten nadele van aandeelhouders of van personen die fondsen beleggen. De leiders van de ondernemingen zouden, bij ontstentenis van dergelijke beschikkingen zich fondsen kunnen toeëigenen tegen voordelige voorwaarden en deze gebeurlijk tegen duurdere voorwaarden in hun eigen onderneming of elders terugplaatsen.

Geen melding mag gemaakt worden in de publiciteit, in de documenten of geschriften van de ondernemingen, van de controle door de Bankcommissie uitgeoefend.

8. Gebruik der fondsen

De wet van 10 juni 1964 heeft op een beperkende wijze de verrichtingen bepaald tot dewelke de fondsen die van het publiek ontvangen werden en die aan de afzonderlijke boekhouding voorzien in artikel 7 onderworpen zijn, aangewend mogen worden. Deze verrichtingen zijn de volgende:

1. aankopen van effecten en titels van leningen uitgegeven of gewaarborgd door de Staat, obligaties van de Belgische provinciën en gemeenten en van het Gemeentekrediet van België;
2. voorschotten en kredietbewerkingen vertegenwoordigd door handelswissels of verhandelbare effecten, of gewaarborgd door zulke wissels of zulke effecten;
3. hypothecaire leningen;
4. deposito's in de banken en in de Rijks- of parastatale bankinstellingen of in de spaarkassen;
5. alle verrichtingen van leningen terugbetaalbaar op afbetaling;
6. alle andere door de Bankcommissie toegelaten beleggingen.

Zoals hij dit gedaan heeft voor de banken, door het instellen van de bankcoëfficiënten, heeft de wetgever voorzien dat de Bankcommissie, door een besluit goedgekeurd door de Minister van Financiën en door de Minister van Economische Zaken, geregeld kan opleggen welke verhoudingen voor alle of voor bepaalde

categoriën ondernemingen onderworpen aan deze wet, moeten bestaan tussen die elementen van hun actieve en passieve structuur welke ze bepaalt. (cfr. *Henrion, Aspects juridiques et économiques des crédits à court terme*, blz. 267). Deze beschikking doet uitschijnen in hoever de onderworpen ondernemingen, onder een eigen statuut gesteld worden, ten zelfden titel als en op een manier gelijkaardig aan de uitwerking van het statuut van de banken, door het besluit nr. 185 van 9 juli 1935 (*Van Rijn*, T. III, nr. 2009).

9. Strafbepalingen.

De artikels 13 tot 18 bestraffen met correctionele veroordelingen inbreuken op de verschillende beschikkingen van de nieuwe wetgeving. De leiders, beheerders, zaakvoerders, directeurs en procuratiehouders van de ondernemingen zullen persoonlijk veroordeeld worden en de ondernemingen zullen burgerlijk verantwoordelijk zijn voor de veroordelingen tot geldboeten, voor alle overtreding aan de nieuwe wetgeving begaan.

10. Openbare verkoop en aankoop van aandelen.

Artikel 22 van de wet van 10 juni 1964 bevat zekere verklarende beschikkingen. Het geeft een nieuwe interpretatie aan artikels 26 tot 34 van het Koninklijk Besluit nr 185 van 9 juli 1935.

Titel II van dit K.B. is van toepassing op het publiek te koop stellen, te koop bieden en verkopen van aandelen, effecten of winstaandelen, die rechtstreeks of onrechtstreeks rechten vertegenwoordigen van vennoot in handelsvennootschappen.

Dezelfde principes gelden ook voor het publiek te koop stellen, te koop bieden en verkopen van obligaties, kasbons en andere effecten die een lening vertegenwoordigen, wie ook de ontleners ervan weze.

Twee uitzonderingen bestaan, ten bate van deelbewijzen in coöperatieve vennootschappen (artikel 5 van de wet van 20 juli 1955) en van effecten van obligataire leningen uitgegeven door verenigingen zonder winstoogmerk.

Het tweede deel van artikel 22 van de nieuwe wet kan nochtans, onder voorwendsel van « interpretatie », een belangrijke invloed uitoefenen.

Het doet inderdaad dezelfde principes gelden, d.w.z. noodzakelijkheid van de toelating van de Bankcommissie, voor operaties die door de wetgever nog nooit waren beoogd geworden.

Onder publieke te koopstelling, te koopbieding en verkopen, moet nu worden verstaan niet alleenlijk wat door deze woorden normaal wordt bedoeld, maar zelfs « elke publieke omruiling of elk publiek aanbod om omruiling » en, nog meer bijzonder, « elk publiek aanbod... tot aankoop... »

Bijgevolge, moet de wet volgens haar bewoording geïnterpreteerd worden, zal in de toekomst geen publiciteit meer mogen gedaan worden om aandelen aan te kopen, om bij voorbeeld te trachten een meerderheid te verenigen in een handelsvennootschap (take over bids), zonder de voorafgaandelijke toelating van de Bankcommissie gevraagd te hebben.

In haar jaarlijks verslag van 1958-1959, had de Bankcommissie onderstreept dat het publiek aanbod aan de aandeelhouders van vennootschappen, tot overkoop tegen contanten van hun maatschappelijke rechten niet onder toepassing viel van artikel 26 van het K.B. nr 185 en dus onderworpen was aan de procedure van kennisgeving aan de Bankcommissie.

In het jaarlijks verslag van 1961 (blz. 122) heeft ze

nog aanbevolen dat de principes welke in het land van herkomst van de biedende vennootschap gelden, in de mate van het mogelijke bij deze verrichting zouden worden nagekomen.

Wat de Bankcommissie dus zelf heeft moeten aan nemen als niet voorzien door de wet (verslag van 1958), wordt nu verplichtend door deze zagezegde « verklarende » beschikking van artikel 22 van de wet van 10 juni 1964.

Het zou een meer orthodoxe handelswijze geweest zijn, had de wetgever eenvoudig de beschikkingen van artikels 26 en 34 van het K.B. gewijzigd.

11. Rol van de Bankcommissie

De wet van 10 juni 1964 breidt de zeer belangrijke zending welke reeds aan de Bankcommissie toevertrouwd werd nog verder uit.

Professor Van Rijn onderstreept in zijn « *Principes de droit Commercial* », (D. I nr 1373) de gunstige invloed door deze instelling uitgeoefend, dank zij het ontzag dat de bevoegdheid en de ervaring van haar leiders haar konden geven, alsook de zelfstandigheid waarvan ze geniet. Daar ze aan geen rechtstreekse controle vanwege een Minister onderworpen is en verder over een eigen begroting beschikt, oefent de Commissie haar verschillende wettelijke opdrachten onder haar eigen verantwoordelijkheid uit.

Verder kent ze geen vraagstukken van fiscale aard en is zij tot geheim gehouden, zodanig dat haar betrekkingen met de onderworpen ondernemingen natuurlijk een klimaat van vertrouwen zullen weergeven, wat bij de bestaande betrekkingen van de betrokken personen met andere instellingen of met de Rijksorganismen ontbreekt.

Haar jaarlijks verslag maakt haar stelling betreffende een groot aantal vraagstukken bekend. Op het einde van het dienstjaar 1961 had zij de aandacht van de openbare machten gevestigd op de wijze waarop de financieringsondernemingen fondsen solliciteren en op de aanzienlijke omvang van de kredietverrichtingen van deze maatschappijen (Bankcommissie, jaarlijks verslag, 1961 blz. 15). De wet van 10 juni 1964 geeft een voortreffelijk voorbeeld van de invloed die dit verslag kan uitoefenen.

De rechtsleer kent aan de beslissingen van de Bankcommissie de hoedanigheid toe van een soort praetoriaans recht, met soepele en genuanceerde regels, waarvan het belang onbetwistbaar is. De rol van de Bankcommissie, zowel inzake controle op publieke uitgaven van effecten en roerende waarden als in zake bankcontrole, is voortreffelijk :

« Le sens du bien de l'Etat et la conscience des réalités lui ont souvent permis de servir l'intérêt général, (*Van Rijn, loco citato*, D. III Nr 1977).

Binnen het kader van de beschikkingen van het K. B. nr 185 van 9 juli 1935 oefent de Commissie een belangrijke invloed uit, onder meer door de speling van de bankcoëfficiënten, die tot doel hebben de spaardepotito's en de deponenten te beschermen en die toelaten een « kredietpolitiek » te verdedigen, d.w.z. de mogelijkheid geven in een periode van expansie, het algemeen kredietvolume te beïnvloeden (*Van Rijn* T. III nr 2011; *Chleper, Belgian Banking and Banking Theory*, blz. 94; *Ponlot, Le Statut légal des banques*, blz. 342; *Henrion, Aspects juridiques et économiques du crédit à court terme*).

De nieuwe wetgeving vervolledigt aldus de zending aan de Bankcommissie, inzake het krediet, toevertrouwd. Ze breidt de controle uit tot alle ondernemingen die het

openbaar spaarwezen solliciteren, om kredieten zowel op lange en op middelmatige als op korte termijnen toe te staan, controle, die, op een gelijkaardige manier, ten gunste van het algemeen belang op het bankwezen uitgeoefend wordt.

12. Besluit.

De wet van 10 juni 1964 laat aan de bedoelde ondernemingen en onder meer de financieringsondernemingen verschillende oplossingen toe:

a) ze kunnen hun activiteit beperken tot het gebruik van privé fondsen;

b) indien ze, vóór de wet in voege getreden is, beroep hebben gedaan op publieke fondsen en er verder geen beroep meer op wensen te doen, moeten ze de fondsen die ze nog in hun bezit hebben hetzij op de overeengekomen vervaldag, hetzij mits de overeengekomen opzegging, zonder stilzwijgende hernieuwing, hetzij binnen de termijn van 6 maand, indien de fondsen op zicht terugbetaalbaar zijn, aan de geldbeleggers terugbetalen. In dit geval zoals in het eerste is de inschrijving niet noodzakelijk.

c) Indien deze ondernemingen beroep wensen te doen op publieke fondsen of fondsen van het publiek wensen in ontvangst te nemen, terugbetaalbaar op termijnen of mits opzeggingen van meer dan 6 maand, moeten ze de Bankcommissie om een inschrijving verzoeken en, gebeurlijk, om intussen met hun verrichtingen door te gaan, moeten ze tijdens deze overgangperiode, de toelating vragen van de Bankcommissie, om fondsen te blijven ontvangen, overeenkomstig artikel 21, par. 2.

De wet van 10 juni 1964 vervolledigt bijgevolg het stelsel van de financiële instellingen en schakelt de financieringsondernemingen in op hun werkelijke plaats tussen de financiële instellingen in België.

Hun rol van actieve kredietinstellingen wordt beheerst door de wet van 9 juli 1957 betreffende de verkopen en leningen op afbetaling en hun financiering.

Hun rol van passieve kredietinstellingen die de fondsen van het publiek in ontvangst nemen, wordt door de nieuwe wetgeving aan het controle van de Bankcommissie onderworpen.

De politiek van kredietbeperking, onlangs ingesteld door de Regering en door de Nationale Bank van België is naar vóór gekomen door de verhoging van de discontovoet door de Nationale Bank van België en door het ministerieel besluit van 2 juli 1964 houdende

goedkeuring van het besluit van de Bankcommissie d.d. 1e juli 1964.

Het voorstel van de Nationale Bank van België is in de volgende slotbewoordingen gemotiveerd:

«Door een aanzienlijke expansie van de vraag te steunen, draagt, in de huidige stand van hoogconjunctuur, de versnelling van het beroep van het krediet er toe bij, spanningen in het prijzensysteem te ontwikkelen die het concurrerend vermogen van het bedrijfsleven zouden kunnen aantasten.

«Om de voordelen van de hoogconjunctuur te vrijwaren is het behoud van het monetaire evenwicht vereist. In het bijzonder dient te worden vermeden dat de creatie van liquiditeiten groter zou wezen dan de stijging van de geldbehoeften overeenstemmend met de toename van het reëel nationaal inkomen dewelke in een toestand van volledige tewerkstelling voortvloeit uit de verhoging van de productiviteit.

«De kredietpolitiek dient nochtans soepel te blijven om de evolutiecurve van het conjunctuurverloop te volgen; het monetaire reservecoëfficiënt zal, dank zij zijn handelbaarheid een gepaste steun verlenen aan de actie die door de banken, in overleg met de Nationale Bank van België zal gevoerd worden om de kredietverlening aan te passen aan de behoeften van de economie».

Door haar besluit van 1e juli 1964 heeft de Bankcommissie bij toepassing van artikel 4, par. 1 van het besluit van 21 december 1961 van dezelfde Bankcommissie waardoor een monetaire reservecoëfficiënt ingesteld wordt, besloten, vermeld coëfficiënt op 1 % van het totaal van de monetaire en quasi monetaire verbintenissen vast te stellen.

De banken zien dus in deze niet belangrijke mate, maar voor de eerste maal, hun recht tot het gebruik van de in hun bezit zijnde deposito's beperken.

De nieuwe wet van 10 juni 1964 schakelt zich dus in binnen het kader van de politiek van kredietbeperking en het is waarschijnlijk dat de Bankcommissie de toelating zal weigeren fondsen in het openbaar te solliciteren, tegen de hoge rentevoeten die in het verleden door zekere financieringsmaatschappijen toegepast werden.

Luc. SILANCE
Advokaat bij het Hof
van Beroep te Brussel

RECHTSPRAAK

HOF VAN CASSATIE

1e Kamer. — 5 december 1963.

Eerste Voorzitter: M. Giroul.

Raadsheer-verslaggever: M. Vroonen.

Advokaat-generaal: M. Ganshof van der Meersch.

Advokaten: Mrs. Fally en De Bruyn.

Nalatenschappen (kleine). — Beperking van het declaratief uitwissel ex art. 883 B.W. van de akte van de overneming.

Indien het declaratief uitwissel overeenkomstig art. 883 B.W. moet uitgebreid worden tot de overneming, akte die met een verdeling gelijk staat, is dit uitwissel beperkt tot de door art. 4 van de wet van

16 mei 1900 bepaalde lichamelijke goederen, in de staat waarin zij zich op de datum van de akte van overneming bevinden.

Thoux t./ Thoux.

Gelet op het bestreden arrest, op 16 mei 1962 door het Hof van beroep te Brussel gewezen;

Over het middel afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 832, 883, 887, 118, 1220, 1317, 1319, 1320, 1350, inzonderheid 3°, en 1351 van het Burgerlijk Wetboek, 4 inzonderheid, leden 1, 4 en 6, van de wet van 16 mei 1900 betreffende de erfregeling der kleine nalatenschappen, voor zoveel als nodig van artikel 4 van de wet van 20 december 1961 tot wijziging van gezegde wet van 20 december 1900, 1 inzonderheid, paragraaf 3, 50 inzonderheid, paragraaf 1,

51, inzonderheid, 5°, van de wetten betreffende de vergoeding der oorlogsschade aan private goederen, bij koninklijk besluit van 30 januari 1954 samengeoördend en, voor zoveel als nodig, 1, inzonderheid, paragraaf 3, 50, inzonderheid paragraaf 1, 51, inzonderheid 6°, van de wet van 1 oktober 1947 betreffende de vergoeding der oorlogsschade aan private goederen,

doordat, daar verweerder, overeenkomstig de wet van 16 mei 1900, na deskundig onderzoek en op schatting, ingevolge een op 29 november 1944 door de vrederechter van Pâturages gewezen bevelschrift en krachtens een op 9 april 1945 door Mr. Lemaire, notaris te Harvengt, te dien einde aangesteld, verleden akte, het huis overgenomen heeft en het ameublement welke afhangen van de nalatenschappen van de vader en de moeder van de partijen, van wie de overlevende op 12 januari 1944 overleden was, en daar de goederen door een oorlogsfeit op 3 september 1944 vóór de overname beschadigd werden, het bestreden arrest beslist dat de herstelvergoedingen aan eiser na de overname door de provinciale directie van de oorlogsschade van Henegouwen toegekend volledig aan verweerder moeten toegewezen worden, om de redenen dat de schatting van de overgenomen goederen, bij bevelschrift van 29 november 1944 gedaan op grond van het op 5 juni 1944 opgesteld verslag van de deskundige en nadat de vrederechter op 31 augustus 1944 de plaatsen bezocht had, definitief is en de schatting uitmaakt van het gehele onroerend goed voor de oorlogsschade; dat, daar het bevelschrift geen enkele bijzondere bepaling bevat betreffende het eventueel recht op een schuldvordering van oorlogsschade, dit recht aan verweerder voorbehouden werd die het onroerend goed overgenomen heeft tegen een prijs gelijk aan zijn schatting voor het schadegeval en dat verweerder schade zou lijden indien de herstelvergoedingen hem niet volledig toegekend werden; dat de notaris voor wie de partijen verwezen werden, krachtens artikel 4 van de wet van 16 mei 1900, geen andere opdracht had dan die de akte van overname te verlijden en dat geen enkel beding van deze akte over de definitieve beslissing van de vrederechter kan zegevieren; dat het beding van gezegde akte, naar luid waarvan het goed overgenomen wordt «in de toestand waarin het zich bevindt» niet impliceert dat de schuldvordering van oorlogsschade aan verweerder niet toebehoort;

dat de beslissing van de provinciale directie van de oorlogsschade een gedeelte van de schadeloosstelling aan eiser krachtens artikel 1 van de wet van 1 oktober 1947 toe te kennen zonder uitwerking is op de juridische betrekkingen tussen partijen; dat de overname, akte die gelijkstaat met een verdeling bij artikel 51 van deze wet toegelaten, het verklarend uitwerksel heeft dat artikel 883 van het Burgerlijk Wetboek bekrachtigt, in die zin dat, daar elke eigenaar beschouwd wordt alleen en onmiddellijk in al de in zijn kavel opgenomen effecten opgevolgd te zijn, degene aan wie de verdeling de beschadigde of vernietigde goederen toekent gerechtigd is de vergoedingen, welke tot de onverdeeldheid behoorden, terug te vorderen, terwijl het tegenstrijdig is er, enerzijds, op te wijzen dat de akte van overname, met een verdeling gelijkstaande, de schuldvordering van oorlogsschade in de kavel van de overnemer gelegd heeft en, anderzijds, vast te stellen dat noch het bevelschrift dat de overname toelaat noch de akte van overname een of andere bepaling of een of ander beding wat de oorlogsschade betreft bevatten (schending van artikel 97 van de Grondwet); terwijl het voorwerp van de overname, door artikel 4 van de wet van 16 mei 1900 voorzien, alleen onroerende goederen of lichamelijke roerende goederen bevat met

uitsluiting van elke schuldvordering, zoals een schuldvordering van oorlogsschade welke deze goederen betreft, en dus het bevelschrift van 29 november 1944 evenmin als de akte van overname van 9 april 1945 de algeheelheid van de vergoedingen voor oorlogsschade aan verweerder heeft kunnen voorbehouden noch ze hem met de beschadigde goederen toekennen (schending van artikel 4, inzonderheid leden 4 en 6, van de wet van 16 mei 1900 en 4 van de wet van 20 december 1961); terwijl, door een andere draagwijdte te geven aan het bevelschrift van 29 november 1944 en aan de akte van 9 april 1945, namelijk door de overname te beschouwen als een daad die met een verdeling gelijkstaat wat de vergoedingen voor oorlogsschade betreft, de rechter zowel het door deze beslissing gewijsde, beslissing die alleen de overname van het huis en van het ameublement toelaat, als haar bewijswaarde en de bewijskracht miskend heeft van bovengemelde akte, waarvan het enig voorwerp insgelijks de overname van het huis was in de toestand waarin het zich bevond en van het ameublement (schending van de artikelen 1317, 1319, 1320, 1350 en 1351 van het Burgerlijk Wetboek); terwijl, volgens de artikelen 1, 50 en 51 van de wet van 1 oktober 1947, de artikelen 1, 50 en 51 van de door het koninklijk besluit van 30 januari 1954 samengeoördende wetten geworden, het recht op de vergoeding, dat tot op het ogenblik van de schade terugwerkt, in geval van verdeling of van een daarmee gelijkgestelde verrichting het beschadigd goed slechts volgt indien het uitdrukkelijk door de overeenkomst toegekend wordt aan diegene van de medeëigenaars aan wie het goed ten deel valt (schending van de artikelen 1, inzonderheid paragraaf 3, 50, inzonderheid paragraaf 1, 51, inzonderheid 6°, van de wet van 1 oktober 1947, 1, inzonderheid paragraaf 3, 50, inzonderheid paragraaf 1, 51, inzonderheid 5°, van de bij koninklijk besluit van 30 januari 1954 samengeoördende wetten); dat artikel 883 van het Burgerlijk Wetboek, terwijl het declaratief uitwerksel van de verdeling bekrachtigt aan de materie vreemd is van zodra de verdeling of de gelijkwaardige akte, ter zake de overname, geen schuldvordering van oorlogsschade tot voorwerp heeft gehad (schending van de artikelen 832, 883 en 1200 van het Burgerlijk Wetboek); terwijl ten slotte de benadeling een akte slechts nietig maakt indien de wet het speciaal voorziet en ter zake de rechter niet aanduidt krachtens welke wetsbepaling de benadeling, waaraan verweerder blootgesteld zou zijn bij gebrek aan toewijzing van de vergoedingen, deze toewijzing zou rechtvaardigen (schending van de artikelen 887, 1118 van het Burgerlijk Wetboek en 97 van de Grondwet); terwijl in elke geval een eventuele benadeling voortkomend uit een vergissing gepleegd ter gelegenheid van de schatting van de goederen in het bevelschrift van 29 november 1944 door het gewijsde gedekt zou zijn (schending van de artikelen 1350 en 1351 van het Burgerlijk Wetboek, 4, inzonderheid leden 4 en 6, van de wet van 16 mei 1900 en 4 van de wetten van 20 december 1961):

Overwegende dat uit de vaststellingen van het bestreden arrest en uit de regelmatig bij de rechtspleging gevoegde stukken volgt dat verweerder, overeenkomstig de artikelen 1 en 4 van de wet van 16 mei 1900 tot wijziging van de erfregeling der kleine nalatenschappen, een verzoekschrift ingediend heeft, ten einde een woning en ameublement welke van de nalatenschap van de echtgenoten Thoux - Trufin, zijn vader en moeder, afhingen, over te nemen; dat de vrederechter van Pâturages, na het advies ingewonnen te hebben van een deskundige die op 5 juni 1944 zijn verslag neerlegde, op 29 november 1944 een bevelschrift verleende de

overname toelatende tegen de totale som van een dertigduizend driehonderd vierentwintig F, door de deskundige bepaald bedrag; dat het onroerend goed het voorwerp geweest is van op 3 september 1944 overkomen oorlogsschade, hetzij tussen de neerlegging van het deskundig verslag en de datum van het bevelschrift;

Overwegende dat het arrest vaststelt dat het bevelschrift van de vrederechter geen enkele bijzondere beschikking bevat wat een eventueel recht op oorlogsschade betreft en dat de akte van overname vermeldt dat het goed «in de toestand waarin het zich bevindt» overgenomen wordt;

Overwegende dat, indien het declaratief uitwerksel dat artikel 883 van het Burgerlijk Wetboek voorziet uitgebreid moet worden tot de overname, akte welke met een verdeling gelijkstaat, dit uitwerksel beperkt wordt tot de door artikel 4 van de wet van 16 mei 1900 bepaalde lichamelijke goederen, in de staat waarin zij zich bevinden op de datum van de akte van overname;

Overwegende dat het middel gegrond is;

Om die redenen,

Vernietigt het bestreden arrest;

Beveelt dat melding van dit arrest op de kant van de vernietigde beslissing zal gemaakt worden;

Veroordeelt verweerder tot de kosten;

Verwijst de zaak naar het Hof van beroep te Luik.

HOF VAN CASSATIE

2de Kamer. — 22 oktober 1963.

Voorzitter: M. Vandermersch.

Raadsheer-Verslaggever: M. Perrichon.

Advokaat-generaal: M. Ganshof van der Meersch.

Inkomstenbelastingen. — Bedrijfsuitgaven. — Uitgaven van een Belgische inrichting van een buitenlandse (Amerikaanse) vennootschap.

Noch de administratie noch het hof van beroep mogen de gepastheid beoordelen van de uitgave die de belastingplichtige heeft willen doen.

De afgetrokken uitgaven moeten echter, overeenkomstig artikel 26 § 1 van de samengeordende wetten op de inkomstenbelastingen, gedaan zijn om de inkomsten te verkrijgen of te behouden.

De Belgische inrichting van een buitenlandse vennootschap, wordt ten andere als een onderscheiden economisch wezen behandeld (artikel 27 § 4 van dezelfde wetten). Zijn derhalve niet aftrekbaar de uitgaven waarvan niet blijkt dat ze door de Belgische inrichting gelast werden, in casu: erelonen van «chartered accountants» voor controlewerken, uitgevoerd ten voordele van de Amerikaanse vennootschap, waarvoor vastgesteld wordt dat ze niet door de Belgische inrichting werden gevraagd en deze overigens betreffende de uitslag van deze controle geen inlichting ontving.

Parke, Davis and Company Ltd.

t/ Belgische Staat (Minister van Financiën).

Gelet op het bestreden arrest, op 24 oktober 1961 gewezen door het Hof van beroep te Brussel;

Over het eerste middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, 26, paragraaf 1, en 27, paragraaf 4, van de bij het besluit van de

Regent van 15 januari 1948 gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen,

eerste onderdeel, doordat het bestreden arrest, hoewel het de werkelijkheid van de uitgave van de aan de Chartered Accountants Cooper Brothers & Co betaalde erelonen aanneemt en niet betwist dat de door deze uitgave bezoldigde werken betrekking hebben op de controle van de bedrijvigheid van de inrichting in België van aanlegster, gedeeltelijk steunt op de overweging dat de Belgische inrichting reeds een boekhouddienst had, om te beslissen dat de door deze inrichting betaalde erelonen, naar de betekenis van artikel 26, paragraaf 1, geen uitgave kunnen zijn, welke gedaan werden om de inkomsten van deze inrichting te bekomen of te behouden, en aftrekbaar zijn van de belastbare inkomsten van deze inrichting,

terwijl noch de administratie noch het Hof van beroep de macht ertoe hebben de gepastheid te beoordelen van de aftrekbare uitgaven, welke de belastingplichtige heeft willen doen, wanneer zij noodzakelijk betrekking hebben op de uitoefening van het beroep,

tweede onderdeel, doordat het bestreden arrest, hoewel het niet betwist dat de litigieuze uitgave in de Belgische inrichting van aanlegster gedaan werd, dit wil zeggen dat zij in haar boeken ingeschreven is, en hoofdzakelijk betrekking heeft op controlewerken van deze inrichting, nochtans verklaart dat zij geen uitgave is, welke in deze inrichting als algemene kosten of bestuurskosten gemaakt werd en welke naar luid van artikel 27, paragraaf 4, van de inkomsten van de inrichting aftrekbaar is, omdat niet bewezen is dat de door deze uitgave bezoldigde werken door de Belgische inrichting werden gelast,

terwijl, daar de Belgische inrichting van een vreemde deling geen onderscheiden rechtswezen uitmaakt, doch afhankelijk is van het patrimonium van deze vreemde deling, al de beslissingen, zowel die betreffende haar bedrijvigheid welke belastbare inkomsten voortbrengt als die welke betrekking hebben op de uitgaven betreffende deze bedrijvigheid, a) slechts kunnen uitgaan van de buitenlandse belastingplichtige, die, zo het een rechtswezen is, optreedt door bemiddeling van zijn statutair orgaan, dit wil zeggen zijn raad van beheer, die in het buitenland bijeenkomt en zich niet van zijn rechten mag ontdoen, b) slechts kunnen genomen worden voor rekening en in het belang van de buitenlandse belastingplichtige, die er geheel verantwoordelijk voor is, zodat het bestreden arrest, voor de aftrekbaarheid van de algemene kosten en bestuurskosten van de Belgische inrichting van een vreemde deling, een onvervulbare voorwaarde stelt, die niet uit de tekst van de wet blijkt en ertoe strekt elke draagwijdte aan de bepaling van artikel 27, paragraaf 4, van de gecoördineerde wetten te ontnemen:

Wat betreft het eerste onderdeel:

Overwegende dat het arrest uitdrukkelijk erop wijst, dat noch de administratie noch het hof van beroep de macht ertoe hebben, de gepastheid te beoordelen van de aftrekbare uitgaven, die de belastingplichtige heeft willen doen;

Overwegende dat het arrest vaststelt, dat de uitgave voor erelonen, betaald door de Belgische inrichting, die over een eigen volledige boekhouddienst beschikte, in werkelijkheid controlewerken ten voordele van de aanleggende vennootschap dekte; dat het bijgevolg beslist, dat deze uitgave niet kon beschouwd worden als zijnde door de Belgische inrichting gedaan om de inkomsten van haar exploitatie te bekomen en te behouden en dat zij derhalve niet van de belastbare

inkomsten van haar inrichting aftrekbaar was;

Overwegende dat uit deze redenen blijkt dat het hof van beroep, afziende van de beoordeling van de gepastheid van een aftrekbaar uitgave, hierop steunt dat de aangehaalde uitgave uiteraard, op grond van artikel 26, paragraaf 1, van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen niet aftrekbaar was;

Wat betreft het tweede onderdeel:

Overwegende dat het middel steunt hierop, dat het hof van beroep zijn beslissing dat de werken van de «chartered accountants» niet aftrekbaar waren, zou gerechtvaardigd hebben door de reden dat niet bewezen is, dat door de Belgische inrichting de door deze uitgave bezoldigde werken gelast werden;

Dat aanlegster eruit afleidt, dat volgens de opvatting van het hof van beroep, de omstandigheid dat de Belgische inrichting geen van de buitenlandse vennootschap onderscheiden rechtswezen is, wat impliceert dat al de beslissingen betreffende deze inrichting noodzakelijk van haar uitgaan en slechts voor haar rekening kunnen genomen worden, volstaat om de toepassing van artikel 27, paragraaf 4, van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen uit te sluiten;

Dat aldus deze opvatting, welke het middel aan het hof van beroep toeschrijft, er op neerkomt alle draagwijdte aan de wet te ontnemen, ingeval een Belgische inrichting geen eigen rechtspersoonlijkheid bezit;

Overwegende dat de fiscale wet betrekking heeft op de werkelijkheden; dat artikel 27, paragraaf 4, van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, tot bepaling van de aftrekbare uitgaven, een aan de Belgische inrichtingen van de buitenlandse ondernemingen eigen stelsel invoert, wanneer het die inrichtingen als een onderscheiden economisch wezen behandelt, bijaldien ook zijzelf geen van de buitenlandse onderneming onderscheiden rechtspersoonlijkheid bezitten;

Dat het hof van beroep, bij het onderzoek uit dit oogpunt, van de uitgave voor de door de Belgische inrichting aan de «chartered accountants» betaalde erelonen, om te beslissen dat deze uitgave aan de inkomsten opbrengende bedrijvigheid van deze inrichting vreemd was, onder meer erop wijst dat deze betaling betrekking had op ten voordele van de Amerikaanse vennootschap uitgevoerde controlewerken, dat deze werken niet gelast werden door evengemelde Belgische inrichting «die over haar eigen volledige boekhouddienst beschikte» en die overigens betreffende de uitslag van deze controle geen inlichting ontving;

Overwegende dat uit de redenen van het arrest blijkt, dat het hof van beroep, zonder miskenning van de juiste draagwijdte van artikel 27, paragraaf 4, van de gecoördineerde wetten betreffende de inkomstenbelastingen, zich ertoe beperkt heeft onder het geheel van de feitelijke vermoedens waarop het kon steunen om te beslissen dat de aangevoerde uitgave krachtens evengemeld artikel 27, paragraaf 4, niet aftrekbaar was, de aandacht te vestigen op de omstandigheid, dat de werken niet door de Belgische inrichting gelast werden;

Dat de twee onderdelen van het middel van een onjuiste uitlegging van het arrest uitgaan en feitelijke grondslag missen;

Over het tweede middel, afgeleid uit de schending van de artikelen 97 van de Grondwet, IV, paragraaf 4,

van de overeenkomst tussen België en de Verenigde Staten van Amerika ter voorkoming van dubbele belasting en ter vermindering van fiscale ontduijing in zake inkomstenbelastingen, ondertekend op 28 oktober 1948 te Washington, zoals zij gewijzigd werd door de aanvullende overeenkomst, getekend op 9 september 1952 te Washington, welke overeenkomst door de wet van 27 juli 1953 goedgekeurd werd, en 1319 tot 1322 van het Burgerlijk Wetboek,

eerste onderdeel, doordat het bestreden arrest de bewijskracht van een stuk van het administratief dossier schendt, door te beslissen dat artikel 4, paragraaf 4, van de evengemelde overeenkomst tussen de Verenigde Staten en België niet dient toegepast te worden, namelijk om de reden dat aanlegster het de administratie en het hof van beroep onmogelijk zou gemaakt hebben na te gaan, in hoever de erelonen van de boekhoudcontroles, welke aan Cooper Bros betaald werden, een uitgave konden uitmaken, welke redelijkerwijze aan haar Belgische inrichting kon toegeschreven worden,

terwijl het verslag van 13 juni 1957 van Charlier, verificateur, dat in het arrest aangezien wordt als de vaststellingen van de verificateur en van de inspecteur behelzende, de beschrijving bevat van de door de litigieuze uitgave bezoldigde werken en vaststelt, dat zij bestaan in een volledige trimestriële verificatie van de boekhoudstukken van de Belgische inrichting en voor het overige in de voorbereiding van de fiscale aangifte en in het antwoord op een eventueel bericht tot wijziging,

tweede onderdeel, doordat het arrest het middel van de conclusies van aanlegster niet passend beantwoord heeft, waarin zij beweerde dat de litigieuze uitgave betreffende het onderzoek van de boeken van haar Belgische inrichting, zelfs zo zij moest beschouwd worden als een algemene bestuursuitgave, bij toepassing van artikel 4, paragraaf 4, van evengemelde overeenkomst, helemaal in mindering moest aanvaard worden als een uitgave welke redelijkerwijze aan de Belgische inrichting diende toegeschreven te worden, daar zij uitsluitend op de bedrijvigheid van deze inrichting betrekking had,

en dat het arrest, zonder acht te slaan op dit uit de conclusies van de verificateur en van de inspecteur en uit artikel 4, paragraaf 4, van de evengemelde overeenkomst afgeleide middel, alleen verwijst naar een feitelijke overweging, welke aan de directeur van de Belgische onderneming toegeschreven wordt, en verklaart dat aanlegster geen gegeven overlegt, dat toelaat na te gaan welk gedeelte van de werken voor rekening en ten voordele van de buitenlandse zetel uitgevoerd werd, en dat men niet weet wie die werken gelast had,

terwijl het arrest, vermits de door de litigieuze uitgave bezoldigde werken gekend waren, om de aftrekbaarheid ervan te verwerpen, had moeten aangeven waarin de uitgave welke tot bezoldiging van die werken gediend had geen algemene bestuursuitgave was, welke redelijkerwijze aan de Belgische inrichting kon toegeschreven worden,

derde onderdeel, doordat het arrest artikel 4, paragraaf 4, van de evengemelde overeenkomst geschonden heeft, waar het, om de toepasselijkheid ervan te verwerpen, hierop steunt dat het niet mogelijk zou zijn te bepalen welk gedeelte van de door de litigieuze uitgave bezoldigde werken voor rekening en ten voordele van de buitenlandse zetel zou gedaan zijn noch wie die werken gelast had,

terwijl de beheers- en algemene bestuursuitgaven, welke in de overeenkomst bedoeld worden, niet alleen

de algemene en bestuurskosten van de Belgische inrichting van een onderneming uit de Verenigde Staten betreffen, doch ook die welke haar redelijkerwijze kunnen toegeschreven worden in de uitgaven van de hoofdzetel van deze onderneming, de beheers- en algemene bestuurskosten inbegrepen, zodat het arrest de aftrekbaarheid van de litigieuze uitgave niet kon verwerpen, om de enige redenen dat de werken of een gedeelte ervan konden verricht zijn voor rekening en ten voordele van de hoofdzetel van de Amerikaanse onderneming en door haar hoofdzetel konden gelast zijn:

Wat betreft de eerste twee onderdelen:

Overwegende dat aanlegster, in een enig middel, dat gezamenlijk de schending van verschillende wetsbepalingen aanhalt, in elk van die onderdelen een grief naar voren brengt, waarvan de tekst alleen bewijst dat de twee grieven, onderscheiden en zonder juridisch verband met elkaar zijnde, elk één middel vormen; dat de voorziening niet bepaalt welke van de bedoelde wetsbepalingen op elk van die middelen betrekking heeft;

Overwegende dat de voorziening, om aan het vereiste van artikel 14 van de wet van 6 september 1895, zoals het vervangen is door artikel 1 van de wet van 23 juli 1953, te voldoen, de aangehaalde wetsbepalingen, die op elk van de middelen betrekking hebben, nauwkeurig en juist moet aanduiden;

Dat aldus de eerste twee als middel aangehaalde grieven niet ontvankelijk zijn;

Wat betreft het derde onderdeel:

Overwegende dat uit de redenen van het arrest blijkt dat het, zonder te betwisten dat in de beheers- en algemene kosten, bedoeld in artikel 4, (4), van de overeenkomst tussen België en de Verenigde Staten de uitgaven bedoeld worden welke redelijkerwijze aan de Belgische inrichting kunnen toegeschreven worden en begrepen zijn in de op de hoofdzetel van de buitenlandse exploitatiemaatschappij gedane beheers- en algemene bestuurskosten, zijn beslissing steunt hierop dat aanlegster «dienaangaande geen beoordelingsgegevens overlegt, dat de verslagen niet overgelegd werden, dat men de bijzonderheden van de werken en van de desbetreffende erelonen niet kent en tevens niet weet wie ze gelast heeft»;

dat het arrest eruit afleidt dat aanlegster het de administratie en het hof van beroep onmogelijk gemaakt heeft na te gaan, in hoever de aangehaalde uitgave van erelonen diende beschouwd te worden als een bestuursuitgave, welke redelijkerwijze aan de Belgische inrichting kon toegeschreven worden;

Overwegende dat uit die redenen blijkt dat het arrest zijn beslissing gerechtvaardigd heeft, door aan te nemen dat aanlegster in gebreke gebleven is het bewijs te leveren van de werkelijkheid en de omvang van de door haar aangehaalde aftrekbare last;

Dat het middel niet kan ingewilligd worden;

Om deze redenen:

Verwerpt de voorziening;

Veroordeelt aanlegster tot de kosten.

RAAD VAN STATE

4e Kamer. — 28 april 1964.

Voorzitter: M. Mast.

Raadsheren: M.M. Mees en Smolders.

Substituut-auditeur-generaal: M. Lenaerts.

Pensioen voor zelfstandigen. — Loopbaan.

Zowel art. 8, 3, B, a, van het verdrag van 29 augustus 1947 betreffende de toepassing der wederzijdse wetgeving van de Sociale Verzekering tussen België en Nederland als art. 12 bis van het akkoord van 4 november 1957 nemen alleen de in België uitgeoefende werkzaamheid in aanmerking voor de berekening van het pensioenbedrag; uit geen andere bepaling van het Verdrag of van het Akkoord kan worden afgeleid dat de in Nederland uitgeoefende werkzaamheid daarvoor in aanmerking komt.

Rijksdienst voor de Pensioen der zelfstandigen t/
Smeets.

Arrest nr. 10.580.

Overwegende dat het beroep strekt tot vernietiging van de beslissing van 23 november 1962, waarbij de hoge commissie voor de pensioenen der zelfstandigen aan Theodoor Smeets een kosteloze toelage van 4.906 frank met ingang van 1 februari 1960 en een rustpensioen van 14.645 frank met ingang van 1 januari 1960 toekent; dat de bestreden beslissing op 10 januari 1963 ter kennis van de verzoekende partij is gebracht;

Overwegende dat Theodoor Smeets, die geboren is op 1 december 1894, als zelfstandige werkzaam was in Nederland van 1926 tot 1934 en in België vanaf 1934; dat de bestreden beslissing is genomen op beroep, ingesteld door de tegenpartij, tegen de beslissing dd. 5 mei 1961 van de klachtencommissie voor Limburg, die de afwijzende beslissing van de verzoekende partij over de pensioenaanvraag van genaamde had bevestigd;

Overwegende dat de bestreden beslissing o.m. steunt op de considerans: «dat, in zijn eerste middel, beroeper aanspraak maakt op de erkenning van de jaren » als zelfstandige van 1926 tot 1934, periode gedurende » welke hij in Nederland een zelfstandig beroep uitoefende; dat hij, tot staving van zijn beroep, verwijst » naar de wet van 27 april 1960, houdende goedkeuring » van de overeenkomst tot herziening van het op 29 » augustus 1947 te 's Gravenhage ondertekende Verdrag tussen België en Nederland betreffende de toepassing van de wederzijdse wetgeving op het punt » der sociale verzekering en van het aanvullend Protocol bij deze overeenkomst, ondertekend op 4 november 1957 te 's Gravenhage; dat op grond van bedoelde wet, de jaren zelfstandige bedrijvigheid welke » in Nederland werden verricht, eveneens in aanmerking dienen genomen; dat het eerste middel van beroeper derhalve gegrond is en dat de voor 14 maart » 1934 gelegen jaren in aanmerking dienen genomen » bij de vaststelling van de kosteloze toelagen en het rustpensioen; dat beroeper diensgevolge kan aanspraak maken a) in het kader van de wet van 30 juni » 1956, uit hoofde van de loopbaan (overgangsstelsel) » van 1 december 1929 tot 1 september 1956, op 26,75 » vierenvestigsten... b) in het kader van de wet van » 28 maart 1960; op 45 vijfenveertigsten van 21.000 » frank»;

Overwegende dat de verzoekende partij de schending

inroept: 1° van de wet van 27 april 1960 houdende goedkeuring van de Overeenkomst tot herziening van het op 29 augustus 1947 te 's Gravenhage ondertekende Verdrag tussen België en Nederland betreffende de toepassing der wederzijdse wetgeving op het punt van de Sociale Verzekering en van het aanvullend Protocol bij deze Overeenkomst, ondertekend op 4 november 1957, te 's Gravenhage, alsmede van de bepalingen van het akkoord van 4 november 1957 tot herziening van het Akkoord van 21 april 1951 ter uitvoering van het Verdrag; 2° van artikel 11, § 2, van de wet van 30 juni 1956 betreffende het ouderdomspensioen der zelfstandigen, in zover de bestreden beslissing het bedrag van de kosteloze toelage vaststelt, en van artikel 23 van de wet van 28 maart 1960 betreffende het rust- en overlevingspensioen der zelfstandigen, in zover die beslissing het bedrag van het rustpensioen vanaf 1 januari 1960 bepaalt;

Overwegende dat artikel 8, 3, B, a, van genoemd Verdrag bepaalt: « Personen van Nederlandse of Belgische » nationaliteit, die jaren van loonarbeid of van zelfstandige arbeid bewijzen door samentelling van werkelijke of gelijkgestelde tijdvakken, vervuld in Nederland en België, kunnen de voordelen genieten van » de Belgische wetgevingen betreffende de ouderdoms- » verzekering voor arbeiders, voor bedienden en voor » zeelieden ter koopvaardij, evenals de voordelen van » de wetgeving betreffende het pensioen der zelfstandigen, die niet steunen op tijdvakken van bijdragebetaling. Deze voordelen worden vastgesteld door toepassing van een breuk waarvan de teller bevat de jaren van loonarbeid of van zelfstandige arbeid, vervuld in België, gedurende een voorafgaand tijdvak van dertig jaar, dat voor de verschillende groepen van arbeiders nader wordt vastgesteld bij een akkoord op grond van artikel 16, en waarvan de noemer ten hoogste het getal 30 bevat»; dat artikel 12 bis, eerste en tweede lid, van het Akkoord van 4 november 1957 luidt: « Personen van Belgische of Nederlandse nationaliteit, geboren vóór 1 januari 1931, kunnen, op voorwaarde dat zij beurtelings of achtereenvolgens in Nederland en België als zelfstandige of als helper te werk gesteld zijn geweest of dat zij weduwe zijn van » zulk een, vóór 1 januari 1956 overleden, zelfstandige » of helper, de kosteloze toelage genieten voorzien bij » de Belgische wet betreffende het ouderdomspensioen der zelfstandigen. De kosteloze toelage is gelijk aan » zoveel maal 1/45e voor de mannen en 1/40e voor de » vrouwen van de bij de wet voorziene maximumbedragen als de gerechtigde, vóór het van kracht worden der wet, volledige jaren van werkelijke of fictieve bedrijvigheid in België heeft gehad na zijn 35e verjaardag tot de leeftijd van 65 jaar of van 60 jaar al naar gelang het geslacht»; dat krachtens artikel 11, § 1, van de wet van 30 juni 1956 de kosteloze toelage gelijk is aan zoveel vijftienvestigsten van het volle bedrag als de begunstigde, voor de inwerkingtreding van die wet, volledige jaren van werkelijke of fictieve werkzaamheid als zelfstandige of helper telt na zijn vijftiendertigste verjaardag en voor hij de leeftijd van vijftenzestig jaar heeft bereikt; dat uit artikel 23 van de wet van 28 maart 1960 voortvloeit dat een zelfstandige, die zoals de tegenpartij vóór 1 januari 1917 geboren is, gedurende ten minste zevenentwintig van de dertig jaren die de normale pensioenleeftijd voorafgaan als zelfstandige moet werkzaam zijn geweest om aanspraak te hebben op het volle bedrag van het pensioen;

Overwegende dat zowel artikel 8, 3, B, a, van het Verdrag als artikel 12 bis van het Akkoord alleen de in België uitgeoefende werkzaamheid in aanmerking

nemen voor de berekening van het pensioenbedrag; dat uit geen andere bepaling van het Verdrag of van het Akkoord kan worden afgeleid dat de in Nederland uitgeoefende werkzaamheid daarvoor in aanmerking komt; dat de hoge commissie derhalve ten onrechte met de jaren 1930 tot en met 1933 rekening heeft gehouden, enerzijds, om het bedrag van de kosteloze toelage te bepalen, anderzijds, om een beroepsloopbaan van ten minste zevenentwintig jaar als bewezen te achten en op grond daarvan het volle bedrag van het rustpensioen toe te kennen; dat het middel gegrond is;

Besluit:

Artikel 1. — De beslissing dd. 23 december 1962 van de hoge commissie voor de pensioenen der zelfstandigen is vernietigd.

Artikel 2. — Dit arrest zal in de registers van bovenvermelde commissie worden overgeschreven en melding ervan zal worden gemaakt op de kant van de vernietigde beslissing.

Artikel 3. — De zaak wordt verwezen naar de anders samengestelde commissie.

HOF VAN BEROEP TE BRUSSEL

15e Kamer. — 16 mei 1964.

Voorzitter: M. Schilling.

Raadsheren: M.M. Anne de Molina en Stocquart.

Substituut-procureur-generaal: M. Ballet.

Advokaten: Mrs. J. Dinneweth (Brugge) en Ch. Mahieu (Brussel).

Verkeer. — Kinderfiets. — Rijwiel in de zin van de wegcode. — Zevenjarig meisje dat de fiets bereed bestuurster in de zin van zelfde wegcode. — Gewone regels van voorrangrecht toepasselijk.

Een kinderfiets, van 0,60 m hoogte (gemeten van raam tot stuur), voorzien van wielen van 0,34 m, niet voorzien van enige rem, en uitgerust met vast tandrad, is niettemin een rijwiel in de zin bepaald bij art. 2/9 van de wegcode van 1958 d.i. elk voertuig, fiets, driewieler, vierwieler, dat door middel van pedalen door één of meer berijders wordt voortbewogen en niet met een motor is uitgerust.

Hoewel de bestuurster van dergelijke kinderfiets zeer jong was (in casu zeven jaar oud), had zij niettemin de leeftijd bereikt waarop het haar in principe mogelijk was deel te nemen aan het verkeer, daar de verstandelijke vermogens van dergelijk kind dit al toelaten, terwijl de wegcode trouwens niet bepaalt welke leeftijd de bestuurders van fietsen moeten hebben om deel te mogen nemen aan het verkeer op de openbare weg. Het meisje dat de kinderfiets op het ogenblik van het ongeval bereed was dus een bestuurster in de zin van de wegcode.

De gewone regels betreffende het voorrangrecht dienen derhalve inzake te worden toegepast.

O.M., J. Theunissen en J. Van Isacker t. A. Willems.

Overwegende dat de beroepen tijdig en in de eerste vormen werden ingesteld;

Overwegende dat luidens artikel 2/9 van de wegcode van 1958 een rijwiel is elk voertuig, fiets, driewieler,

vierwieler, dat door middel van pedalen door één of meer berijders wordt voortbewogen en niet met een motor is uitgerust;

Overwegende dat het voertuig door Anne Van Isacker, oud 7 jaar, bestuurd als volgt door de politie beschreven werd (stuk 1): «Van Isacker Anne bestuurde een » kinderfietsje, merk «Broux - Hasselt», in tamelijk » goede staat, hoogte van het raam tot aan stuur: 0,60 m, voorzien van wielen: 0,34 m. Dit fietsje is niet » voorzien van enige rem en is voorzien van vaste » pion (sic). Het fietsje draagt geen provinciale taks- » plaat. De rechtertrapper van het rijwiel is niet voor- » zien van gummiblokjes, zodat slechts de ijzeren as » in de manivelle steekt »;

Overwegende dat dit kinderfietsje een fiets is in de zin van de wegcode; dat immers het door middel van pedalen voortbewogen wordt en niet met een motor uitgerust is; dat het er niets toe doet dat de wielen klein zijn; dat de omstandigheid dat er geen rem aanwezig was, het karakter van rijwiel aan het fietsje niet ontnemt; dat overigens het feit dat de fiets met een vast tandrad uitgerust was, het remmen, weze het met minder doeltreffendheid, niettemin toeliet; dat zo de rechtertrapper niet voorzien was van gummiblokjes derwijze dat slechts de ijzeren as in de manivelle stak, dit defect niet wegneemt dat de fiets kon voortbewogen worden door op de as te duwen;

Overwegende dat de wegcode niet bepaalt welke ouderdom de bestuurders van fietsen moeten hebben om deel te mogen nemen aan het verkeer op de openbare weg;

dat hoewel de bestuurster Anne Van Isacker zeer jong was, zij niettemin de leeftijd bereikt had waarop het haar in principe mogelijk was deel te nemen aan het verkeer daar de verstandelijke ontwikkeling van een dergelijk kind zulks toelaat;

Overwegende dat verder zal onderzocht worden of de defecten van de fiets en de jonge leeftijd van het kind ook niet tot gevolg moeten hebben dat een deel der verantwoordelijkheid voor het ongeval ten laste behoort gelegd te worden van de jonge bestuurster en van de ouders, doch dat uit de bovenstaande beschouwingen blijkt dat de fiets een rijwiel was in de zin van de wegcode en het meisje een bestuurster in de zin van dezelfde code;

Overwegende dat zulks met zich medebrengt dat de gewone regels betreffende het voorrangrecht ten deze toepasselijk waren;

Overwegende dat het opdagen van het fietsje geen onvoorzienbare hindernis uitmaakte daar betichte zich eraan moest verwachten voorrang te moeten verlenen aan het van rechts komend verkeer;

dat betichte overigens bijzonder voorzichtig moest rijden daar kennelijk in badplaatsen zeer jonge bestuurders, gelijk Anne Van Isacker, op de openbare weg rijden en dikwijls met onvoorzichtigheid en voortvarendheid; dat trouwens de baan door betichte gevolgd geen drukke verkeersader is en spelende kinderen tijdens het seizoen overal te verwachte zijn;

Overwegende dat betichte opwerpt dat het ongeval zich niet op de kruising voerde doch 5 meter verder;

Overwegende hieromtrent, dat zulks tegengesproken wordt door de eigen verklaring van betichte (stuk 1): «Gekomen aan het kruispunt Kwelpad, zag ik plots » rechts van mij uit een zijstraat twee kinderen afko- » men op een kinderfietsje, die aan een grote snelheid » de baan die ik volgde, dwarsten »;

dat te dien aanzien opvallend zijn de woorden «plots rechts van mij uit een zijstraat twee kinderen afkomen »;

dat indien het ongeval niet veroorzaakt ware geweest door rijbewegingen ter gelegenheid van het oversteken van een kruispunt, betichte dan toch zou verklaard hebben dat de aanrijding voorbij de kruising had plaats gevonden;

dat de kinderen zich naar de Waterloostraat moesten begeven aan de overkant van de Eeuwfeestlaan waar hun ouders een villa betrokken;

dat trouwens indien de kinderen naar rechts hadden willen afslaan, betichte ook in dit geval voorrang moest verlenen;

Overwegende dat betichte thans opwerpt dat de kinderen eerst op het voetpad reden en buiten de aansluiting wilden oversteken;

Overwegende dat Monique Demuynck wier getuigenis ingeroepen werd, geen zekerheid te dien aanzien kon geven doch slechts een indruk; dat zo zij in principe een goed uitzicht had, de auto een scherm uitmaakte dat haar moest beletten met duidelijkheid te zien precies hoe de kinderen reden;

dat betichte overigens het rijden op het fietspad en het af dalen ervan aan de politie zou bekend gemaakt hebben toen hij aanstonds na het ongeval verhoord werd en niet zou verklaard hebben dat de kinderen uit een zijstraat afkwamen;

Overwegende dat betichte opwerpt dat de materiële sporen van het ongeval te vinden zijn, zoals blijkt uit het plan, voorbij de kruising;

Overwegende hieromtrent, dat zulks niet wegneemt dat de oorzaak van het ongeval te vinden is in de miskenning van de prioriteit van rechts op het kruispunt doch dat door manoeuvres van het laatste ogenblik, zwenkingen door de betrokkenen, het contact plaatsgreep voorbij de kruising;

Overwegende dat de feiten ten laste van betichte gelegd, mitsdien bewezen zijn gebleven door het onderzoek vóór het Hof gedaan;

dat een billijke toepassing der strafwet werd gedaan;

op burgerlijk gebied :

Overwegende dat het onverantwoord voorkomt het meisje Van Isacker, slechts zeven jaar oud, toegelaten te hebben met een fietsje zonder rem en met defecte pedaalen te rijden, fietsje dat nog moeilijker te besturen was doordat op de bagagedrager een kindje, Philip Theunissen, oud vijf jaar, plaats genomen had, omstandigheid die het behouden van het evenwicht, het manoeuvreren en het remmen niet vergemakkelijkte;

dat de ouders van beide kinderen, die dit toegelaten hebben, zeer onvoorzichtig geweest zijn;

Overwegende dat deze omstandigheid nog meer dan de fout door betichte begaan, mede oorzaak van het ongeval is geweest;

dat immers een oudere bestuurder met een fiets in perfecte staat van onderhoud en zonder kind op de bagagedrager het ongeval zou hebben kunnen vermijden;

Overwegende daarenboven dat de verklaring van het meisje Van Isacker Anne doet uitschijnen dat zij bewust op gevaarlijke wijze heeft gehandeld vermits het jongetje Theunissen Philippe, bij het zien van betichtes auto, haar zegde dat ze moest oppassen maar dat zij dacht dat ze beiden nog zouden «door zijn» (oorspronkelijk p.v. blz. 6);

dat er bijgevolg ook fout is geweest vanwege dit slachtoffer zelf;

Overwegende dat betichte voor 1/4e en de burgerlijke partijen voor 3/4en aansprakelijk zijn voor de gevolgen van het ongeval;

ten aanzien van de eis van de burgerlijke partij Jozef Theunissen :

Overwegende dat de bedragen door de eerste rechter toegekend billijk zijn;

dat terecht een vergoeding toegekend werd wegens genotsderving van de gehuurde villa; dat immers van het ogenblik af van het ongeval, de burgerlijke partij van haar verlof niet meer kon genieten op de gewone wijze;

dat mitsdien aan deze burgerlijke partij toekomt : $18.062 \text{ F} \times 1/4 = 4.515,50 \text{ F}$;

ten aanzien van de eis van de burgerlijke partij Jan Van Isacker :

Overwegende dat door de stukken van het dossier bewezen is dat medische kosten, groot 14.407 F, betaald werden;

dat deze kosten vreemd zijn aan deze door de « Fédération des Mutualités Professionnelles » betaald (11.602 F), zoals blijkt uit een stuk gedateerd « Liège, le 11 janvier 1962 »;

dat ten onrechte de eerste rechter deze post heeft voorbehouden;

Overwegende dat de posten, reiskosten 42 F, verlies van kinderfiets 500 F en genotsderving van de villa 9.000 F billijk zijn;

Overwegende dat de provisie voor werkonbekwaamheid, pijn en smarten en schending der fysische integriteit in afwachting van de besniten van de aangeestelde deskundige, billijk wordt bepaald ex aequo et bono op 100.000 F, gelet op de vaststaande ablatie van de linker knie bij Anne Van Isacker;

dat voor ieder der ouders 5.000 F als voorschot billijk is;

dat mitsdien aan de burgerlijke partij toekomt : $14.407 \text{ F} + 42 \text{ F} + 198 \text{ F} + 500 \text{ F} + 9.000 \text{ F} + 100.000 \text{ F} + 10.000 \text{ F} = 134.147 \text{ F} \times 1/4 = 33.536,75 \text{ F}$;

Overwegende dat terecht een geneesheer-deskundige werd aangesteld;

Om deze beweegredenen,

Het Hof,

Rechtdoende op tegenspraak, en gelet op de verwijzing door het arrest van het Hof van Cassatie dd. 28 oktober 1963;

Gezien artikel 24 der wet van 15 juni 1935;

Gezien de wetbepalingen in het bestreden vonnis aangehaald, alsook artikel 211 van het wetboek van strafvordering, ter zitting door de heer Voorzitter aangeuid;

Ontvangt de beroepen;

op strafgebied :

Bevestigt het bestreden vonnis;

Veroordeelt beklaagde Willems André tot de kosten van beroep jegens de openbare partij, bedragende de som van 900 F;

op burgerlijk gebied :

ten aanzien van de burgerlijke partij Joz. Theunissen:

Bevestigt het bestreden vonnis onder de enkele wijziging dat slechts 1/4e der in eerste aanleg toegekende sommen verschuldigd zijn, aldus 4.515,50 F in plaats van 18.062 F, en veroordeelt beklaagde tot de kosten van beroep jegens deze burgerlijke partij;

ten aanzien van de burgerlijke partij Jan Van Isacker:

Bevestigt het bestreden vonnis onder de enkele wij-

ziging dat de toegekende bedragen thans bepaald worden op $134.147 \text{ F} \times 1/4 = 33.536,75 \text{ F}$ en veroordeelt beklaagde Willems tot de kosten van beroep jegens deze burgerlijke partij;

Zegt dat de verdere behandeling der zaak aan het Hof zal behoren met dien verstande dat de aangestelde deskundige de geschreven voorafgaandelijke eedaflegging en het deskundig verslag aan het Hof zal overmaken;

Houdt de desbetreffende kosten aan.

NOOT : Bovenstaand arrest werd geveld na verbreking bij cassatiearrest van 28 oktober 1963, wegens onvoldoende motivering van het arrest gewezen door het Hof van beroep te Gent, 6e Kamer, op 25 februari 1963, bij hetwelk evenwel dezelfde zienswijze werd uitgebracht betreffende de kinderfiets en de leeftijd van de bestuurster ervan.

HOF VAN BEROEP TE GENT

1e Kamer. — 23 april 1964.

Voorzitter : M. Bossaert.

Raadsheren : M.M. Beeckman en Moerenhout.

Advokaat-generaal : M. Stévigny.

Advokaten : Mrs. Willy David en Heymans (beiden uit Oostende).

Cautio judicatum solvi. — Eiser in burgerlijk geding van Noordamerikaanse nationaliteit gehuisvest in de V.S.A. — Borgstelling te verrichten binnen beperkte termijn bij tussenvonnissen bepaald. — Ontstentenis van hoger beroep. — Borgsom gestort na verstrijken van de termijn. — Exceptie tot niet-ontvankelijkheid van de eis afgewezen. — Incident niet geschat. — Hoger beroep. — Hoofdeis strekkende tot betaling van meer dan 25.000 F. — Incident volgt lot van hoofdvordering. — Hoger beroep ontvankelijk. — Laattijdigheid van borgstelling. — Kan niettemin door de rechter geldig aanvaard worden (anders het advies van het O.M.).

Wanneer inzake vordering tot schadeloosstelling ten bedrage van meer dan 25.000 F, de rechtbank van eerste aanleg, ingevolge de door verweerders op grond van artikelen 166 en 167 W.B. Rv. opgeworpen exceptie, aan eiser van Noordamerikaanse nationaliteit gehuisvest en verblijvend te New-York (V.S.A.), « cautio judicatum solvi » oplegt, waarvan het bedrag op straf van niet-ontvankelijkheid van zijn eis, binnen de maand na betekening van het desbetreffend gewezen tussenvonnis dient te worden gestort, en deze borgstelling verricht wordt na het verstrijken van de door de rechtbank gestelde termijn, is het hoger beroep, door verweerders ingesteld tegen het vonnis waarbij, ondanks deze laattijdigheid van borgstelling, de eis ontvankelijk wordt verklaard, ontvankelijk, hoewel het incident door partijen niet geschat werd : wat de vastbaarheid voor hoger beroep betreft, volgt het incident het lot van de hoofdvordering.

De termijn om borg te stellen wordt door de rechter soeverein bepaald, waaruit volgt dat zolang, na verloop van de gestelde termijn, het verval van de eis niet werd uitgesproken, de rechter de gestelde borg als geldig kan aanvaarden.

Advies van het O.M. : Daar het tussenvonnis waarbij « cautio judicatum solvi » werd opgelegd, uitdrukke-

lijk beschikte dat eisers vordering « niet ontvankelijk zal zijn » indien binnen de maand van de betekening van dit vonnis het bedrag van de borgsom niet gestort werd, en dit tussenvonnissen in kracht van gewijsde is gegaan, was de rechtbank door voormelde beschikking gebonden, en vermocht zij nog enkel en uitsluitend na te gaan of de borgsom al dan niet binnen de gestelde termijn gestort werd; in laatstvermeld geval, was zij, krachtens haar definitief geworden tussenvonnissen zelf, ertoe gehouden de niet-ontvankelijkheid van de hoofdeis vast te stellen en uit te spreken.

Cuyle, Magdalena, weduwe Kemel, André en
erfgenamen Kemel t./ Walker, Charles.

Advies van het O.M.

I. Beknopt overzicht der procedure.

Geïntimeerde woont te New York. Ter gelegenheid van een reis die hij in ons land gemaakt heeft in 1955 liep hij, bij het bezichtigen van een in opbouw zijnde flatgebouw te Oostende, ten gevolge van een val, ernstige verwondingen op.

Bij exploit van 19 september 1958 werden de erfgenamen van de aannemer Kemel André, die hij verantwoordelijk acht voor dit ongeval, voor de burgerlijke rechtbank te Brugge gedagvaard ter betaling van een totale vergoeding van 1.412.687 F voor de lichamelijke, morele en materiële schade die hij oplep.

In limine litis vroegen appellanten dat geïntimeerde een « cautio judicatum solvi » zou storten.

Bij tussenvonnis van 6 april 1960 werd geïntimeerde ertoe aangezocht « binnen de maand na de betekening van het vonnis » een borgsom van 30.000 F te storten op gevaar af zijn vordering niet ontvankelijk te horen verklaren.

Dit vonnis werd aan de pleitbezorger van geïntimeerde betekend op 5 juli en de kopij ervan werd, bij aangetekende brief, aan geïntimeerde zelf te New York aangezegd op 7 juli 1960.

De borgsom van 30.000 F werd op 10 oktober 1960 in de deposito- en consignatiekas te Brugge afgegeven.

Daar deze consignatie, volgens appellanten, geschied was na het verstrijken van de termijn die de rechtbank opgelegd had, besloten zij tot de niet-ontvankelijkheid van de vordering.

Bij tussenvonnis van 16 mei 1962 werd deze exceptie echter door de rechtbank verworpen en werden partijen aangezocht ten gronde te besluiten.

Dit vonnis werd op 28 augustus 1962 aan appellanten betekend die er op 13 augustus 1962 beroep hebben tegen ingesteld.

II. Betreffende de ontvankelijkheid van het beroep.

T.o. van artikel 443 van het W.B.B.R. is het beroep ontvankelijk.

Geïntimeerde werpt echter de niet-ontvankelijkheid van het beroep op omdat, naar zijn oordeel, uiteraard geen beroep mogelijk is tegen bedoeld vonnis en de beschikkingen van de wet op de bevoegdheid en op de aanleg ofwel niet toepasselijk zijn (art. 36) ofwel niet in acht genomen werden (art. 33).

Naar mijn oordeel is deze exceptie te verwerpen.

Het tussenvonnis van 16 mei 1962, waartegen beroep, verwerpt inderdaad de exceptie van niet-ontvankelijkheid welke appellanten t.o. van de vordering van geïntimeerde hadden opgeworpen. Door deze beslissing wordt dit incident definitief beëindigd zodat uiteraard

een beroep tegen een dergelijk tussenvonnis wel ontvankelijk is (A.P.R. Tw. « Beroep in burgerlijke zaken », nr. 310 en 311; R.P.D.B. « Appel en matière civile et commerciale », nr. 66).

Aangezien het bedrag van de gevorderde, bevolen en, volgens de rechtbank, geldig gestorte borgsom (daar waar appellanten het tegenovergestelde hadden beweerd) 30.000 F beloopt en derhalve het peil van de laatste aanleg overtreft, is het beroep, t.o.v. de wet op de bevoegdheid en de aanleg (art. 16), eveneens ontvankelijk (zie in die zin Glasson en Tissier, Proc. civile, nr. 398, blz. 222; Dalloz, Répertoire V° Caution judicatum solvi nr. 39).

III. Ten gronde.

Appellanten handhaven de exceptie van niet-ontvankelijkheid van de vordering van geïntimeerde, exceptie welke de eerste rechter verworpen heeft.

Tot staving hunner stelling laten zij gelden dat de borgstelling niet is geschied binnen de termijn bepaald door de eerste rechter in zijn tussenvonnis van 6 april 1960, zodat krachtens de beschikkingen zelf van dit vonnis, de vordering niet ontvankelijk geworden is.

Daartegenover laat geïntimeerde gelden: dat de eerste rechter niet beschikt heeft dat het consigner van de borgsom buiten de vastgestelde termijn de onontvankelijkheid van de vordering tot gevolg heeft, dat hij trouwens over de door artikel 73 van het W.B.B.R. verlengde termijn beschikte en ten slotte dat de borgsom steeds geldig kan gestort worden, zelfs indien de hiertoe bepaalde termijn verstreken is, zolang de rechtbank de niet-ontvankelijkheid van de vordering, wegens gebrek aan storting van de borgsom, niet formeel uitgesproken heeft.

Dit laatste argument is trouwens datgene dat de eerste rechter in zijn vonnis van 16 mei 1962 heeft ingeroepen om tot de ontvankelijkheid van de vordering van geïntimeerde te besluiten.

*
* *

Onderzoek van de stelling door de eerste rechter verdedigd in zijn tussenvonnis van 16 mei 1962.

Deze stelling is de volgende: het verloop van de termijn om borg te stellen brengt door zich zelf de onontvankelijkheid van de vordering niet mede. Deze onontvankelijkheid moet door de rechter formeel uitgesproken worden. Zolang deze uitspraak niet is geschied, kan een borgstelling geldig geschieden en brengt deze borgstelling met zich mede dat het vorderingsrecht van de aanlegger, dat geschorst werd in afwachting dat de borgsom gestort wordt, herleeft en kan ontvangen worden.

Deze stelling steunt de eerste rechter op rechtsleer en rechtspraak.

Naar mijn oordeel is zij principieel volledig juist, doch, in zake, niet van toepassing.

De rechter die het tussenvonnis van 16 mei 1962 velde, heeft inderdaad blijkbaar uit het oog verloren dat dezelfde rechtbank van Brugge in zijn eerste tussenvonnis, nl. dit van 6 april 1960, beslist heeft dat de vordering van geïntimeerde « niet ontvankelijk zal zijn » indien binnen de maand na de betekening van dit vonnis de borgsom van 30.000 F niet gestort is.

Tegen dit tussenvonnis van 6 april 1960, dat betekend werd op 7 juli 1960 (wat niet betwist wordt), is er

geen beroep aangetekend zodat het in kracht van gewijsde is gegaan. Dezelfde rechtbank te Brugge was derhalve door deze beschikking gebonden toen zij nadien geroepen werd over de ingeroepen exceptie van niet-ontvankelijkheid te beslissen. In verband met de gegrondheid van deze exceptie kon zij uitsluitend nagaan of de borgsom al dan niet binnen de vastgestelde termijn gestort was en, indien zulks niet gebeurd was (wat haar oordeel was), dan kon zij niets anders dan naar de in dit geval door het vonnis van 6 april 1960 reeds besliste onontvankelijkheid van de vordering verwijzen.

Dit deed ze echter niet aangezien ze, in het beroepen vonnis, door af te wijken van de stelling van het vonnis dd. 6 april 1960, tot de onontvankelijkheid van de vordering besloot niettegenstaande, volgens haar, de borgsom te laat gestort werd.

In het raam van het vonnis van 6 april 1960, waardoor het geschil beperkt was, kon de eerste rechter nadien, en kan het Hof thans, m.i. slechts onderzoeken of de borgsom al dan niet binnen de vastgestelde termijn gestort werd en op deze conclusie de beschikkingen van het in kracht van gewijsde gegane tussenvonnis van 6 april 1960 toepassen.

Onderzoek van de stelling van appellanten.

Appellanten beweren dat de borgsom niet gestort werd binnen de termijn van één maand volgende op de betekening van het vonnis dd. 6 april 1960, wat meteen de uitgesproken onontvankelijkheid van de vordering van geïntimeerde tot gevolg zou hebben.

Aan dit euvel tracht geïntimeerde te ontsnappen door te beweren :

a) dat de eerste rechter de onontvankelijkheid van zijn vordering niet uitgesproken heeft indien hij de borgsom, na de vastgestelde termijn, stort in de deposito- en consignatiekas.

Dit argument is echter waardeloos. De mogelijkheid om de borgsom op die wijze te consigneren werd door de eerste rechter verleend ter vervanging van de procedure voorzien door artikel 517 en volgende van het W.B.B.R. doch in dezelfde voorwaarden en onder de zelfde gevolgen dan diegene welke aan het niet tijdig borgstellen, overeenkomstig deze procedure, bepaald werden. Een afwijking op dit stuk zou trouwens onredelijk geweest zijn. Zij is daarenboven noch uit de tekst noch uit de geest van de beschikkingen van dit vonnis af te leiden.

b) dat de termijn om borg te stellen die hem verleend werd moet verlengd worden door de bijzondere termijn bepaald door artikel 73 van het W.B.B.R., aangezien hij te New York woont waar het vonnis aan zijn woonplaats betekend werd.

Dit argument komt mij evenmin gegrond voor.

De eerste rechter heeft inderdaad in zijn tussenvonnis van 6 april 1960 de termijn om de borgsom te storten uitdrukkelijk bepaald op één maand na de betekening van dit vonnis. Geen enkele vermeerdering van deze termijn wordt in dit vonnis toegestaan, zodat hieruit moet besloten worden dat de eerste rechter van oordeel is geweest dat art. 73 W.B.B.R. in zake niet toepasselijk was.

Deze stelling is verdedigbaar alhoewel rechtsleer en rechtspraak geneigd zijn de toepassing van art. 73 W.B.B.R. uit te breiden tot andere proceduredaden dan de dagvaardingen voorzien door dit artikel. In Frankrijk voorziet art. 1033 W.B.B.R. trouwens uitdrukkelijk de toepassing van artikel 73 W.B.B.R. op de berekening van de termijnen in burgerlijke procedure (zie Dalloz, V° Délai, nr. 148).

Een dergelijke bepaling is echter in onze wetgeving niet ingelast tenzij voor de berekening van de beroepstermijn (art. 445 W.B.B.R.).

Ten overstaan van het feit dat de wetgever uitdrukkelijk verwezen heeft, voor de berekening van de beroepstermijn, naar art. 73 W.B.B.R. en zulks niet gedaan heeft voor de berekening van andere proceduretermijnen, moet m.i. afgeleid worden dat artikel 73 slechts toepasselijk is, in onze wetgeving, op de dagvaardings- en beroepstermijnen.

Trouwens zelfs indien artikel 73 toepasselijk was in zake, dan zou de bijzondere termijn van drie maanden niet mogen gecumuleerd worden met de gewone termijn van een maand bepaald door de rechter. Deze samenvoeging van termijnen is alleen voorzien door de wet voor de berekening van de beroepstermijn (art. 445 W.B.B.R.). Artikel 73 W.B.B.R. daartegenover laat de samenvoeging van de gewone dagvaardingstermijn met de buitengewone dagvaardingstermijn niet toe, doch vervangt de gewone dagvaardingstermijn door een buitengewone termijn in de gevallen door dit artikel voorzien.

In het raam van artikel 73 W.B.B.R., in de veronderstelling dat het toepasselijk zij, zou de borgsom derhalve nog te laat gestort geweest zijn, nl. op 10 oktober 1960, wanneer, in dit geval, de termijn op 9 oktober 1960 verstreken was (7 juli 1960 + 3 maanden).

Besluit :

Het beroep is ontvankelijk en gegrond.

De vordering wegens tergend en roekeloos beroep is derhalve af te wijzen.

Arrest

Gehoord partijen in hun middelen en besluiten;

Gezien de stukken, o.m. de uitgifte van het vonnis gewezen op 16 mei 1962 door de Rechtbank van eerste aanleg te Brugge;

Overwegende dat het beroep tijdig en in regelmatige vorm werd ingesteld;

Overwegende dat de eis van geïntimeerde strekt tot betaling van een schadevergoeding groot 1.412.687 F;

Overwegende dat de rechtbank van eerste aanleg te Brugge, bij vonnis dd. 6 april 1960, aan eiser (Walker) beval binnen de maand na de betekening van gezegd vonnis, ofwel gegoede borg te stellen tot zekerheid van de som van 30.000 F, of wel dezelfde som binnen zelfde termijn te storten in de deposito- en consignatiekas te Brugge om als borgtocht te gelden met aanzegging aan eiser dat bij gebreke deze borgtocht te stellen binnen de bepaalde tijd, zijn vordering niet ontvankelijk zal zijn;

Overwegende dat gezegd vonnis op 5 juli 1960 aan eiser zelf en aan zijn pleitbezorger betekend werd; dat de borgsom gestort werd in de deposito- en consignatiekas te Brugge op 10 oktober 1960;

Overwegende dat de rechthebbenden van André Kemel besloten tot de niet ontvankelijkheid van geïntimeerde's vordering omdat de borgsom gestort werd na het verstrijken van de termijn gesteld door het vonnis van 6 april 1960;

Overwegende dat het vonnis a quo de exceptie van niet ontvankelijkheid afwijst en aan partijen beveelt ten gronde te besluiten; dat aldus het incident definitief beslecht werd en het beroep ontvankelijk is (A.P.R. Beroep in burgerlijke zaken, nrs. 310 en 311);

Overwegende dat met geïntimeerde kan aangenomen worden dat de uitspraak van 6 april 1960 door geen

enkel van partijen werd aangevochten en aldus iedere persoonlijke kwestie thans buiten behandeling viel; dat geïntimeerde ten onrechte hieruit afleidt dat het beroep niet ontvankelijk is omdat het incident door partijen niet geschat werd overeenkomstig art. 33 Wet 25 maart 1876;

Overwegende dat een incident van de hoofdvordering het lot van deze laatste volgt, wat de vatbaarheid voor hoger beroep betreft (Hof Gent 2e Kamer, 17 juni 1953, R.W. 1953-54, kol. 1000);

dat de hoofdeis strekt tot betaling van de som van 1.412.687 F; dat het beroep dus ontvankelijk is;

Overwegende dat appellanten ten onrechte aanvoeren dat de door het aangevochten vonnis ingeroepen rechtspraak vreemd is aan onze rechtspleging en dat in de ingeroepen gevallen naar Belgisch recht en rechtspleging eenvoudig geen termijn was voorzien binnen dewelke de borgsom moest gesteld worden;

Overwegende dat, integendeel, o.m. het arrest van het Hof van Parijs dd. 4 november 1886 (Sirey 1888, 2, p. 89) na te hebben vastgesteld dat bij vonnis van 7 november 1885 de eisers een borgsom moeten stellen binnen de vijftien dagen met aanzegging dat zo niet hun eis niet ontvankelijk zou worden, en na te hebben vastgesteld dat de borgsom buiten gezegde termijn gesteld werd, niettemin het door verweerder opgeworpen middel van niet ontvankelijkheid verwierp;

Overwegende dat de termijn om borg te stellen door de rechter soeverein wordt bepaald waaruit volgt dat zolang, na verloop van de vastgestelde termijn, het verval van de eis niet werd uitgesproken, de rechter de gestelde borg als geldig kan aanvaarden (Carré et Chauveau, Lois de procédure civile, Bruxelles 1849 sub. art. 517, nr. 1825);

Overwegende dat het ingesteld beroep geen roekeloos of tergend karakter vertoont; dat appellanten zich hebben kunnen vergissen nopens de draagwijdte van een beschikking van het vonnis dd. 6 april 1960;

Om deze redenen,

Het Hof,

Gelet op art. 24 van de wet van 15 juni 1935;

Gehoord de heer advocaat-generaal Stevigny in zijn advies uitgebracht in openbare terechtzitting;

Verklaart het beroep ontvankelijk, doch ongegrond; bevestigt het aangevochten vonnis;

Wijst af als ongegrond de eis tot schadevergoeding wegens roekeloos en tergend beroep;

Verwijst appellanten in de drie vierden en geïntimeerde in één vierde van de kosten van de aanleg;

Beveelt de afscheiding der kosten ten behoeve van Mr. Cruyt, pleitbezorger die ter terechtzitting bevestigde de voorschotten te hebben gedaan.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE KORTRIJK

11 juni 1964.

Voorzitter : M. Carsau.

Rechters : M.M. De Buck en De Witte.

Advakoten : Mrs. Malfait en De Jaegere.

**Bewijs in burgerlijke zaken en in zaken van koophandel.
— Verkeersongeval door niet eerbiediging van de
voorrang van rechts. — Bewijslast.**

*Het is de gewone gang van zaken, dat de weggebruiker van de hem toegekende voorrang ook gebruikt maakt.
Wie als verweer aanvoert, dat van een voorrang van rechts werd afgezien, moet dit bewijzen.*

Pinet t./ Denecker en Persoon.

Overwegende dat de eis, ingeleid respectievelijk bij geregistreerd exploit d.d. 6 juli 1965 van het ambt van gerechtsdeurwaarder G. Marijns te Kortrijk en dd. 26 juli 1963 van het ambt van gerechtsdeurwaarder Walter Libbrecht te Poperinge, er toe strekt verweerdere solidair te horen veroordelen om aan eiser te betalen de som van 21.623 F;

Overwegende dat deze som gevorderd wordt als vergoeding voor de schadelijke gevolgen van een verkeersongeval dat zich voordeed te Moorslede op 19 november 1962 en waarbij het autovoertuig van eiser ernstig beschadigd werd;

Overwegende dat eerste verweerder de bestuurder was van de andere in het ongeval betrokken wagen, terwijl tweede verweerder gedagvaard wordt als burgerlijk aansprakelijk persoon, meer bepaald als werkgever van eerste verweerder;

Overwegende dat eiser eerste verweerder voor het ongeval aansprakelijk stelt om reden dat hij, eiser, de voorrang van rechts genoot;

Overwegende dat verweerdere dit niet betwisten maar laten gelden dat eiser bij het naderen van het kruispunt waar het ongeval gebeurde, zou stilgehouden hebben en aldus afstand zou gedaan hebben van zijn prioriteit;

Overwegende dat desaanstaande in de strafbundel geen objectieve gegevens voorkomen, dat er immers geen getuigen waren en alleen de verklaringen van beide betrokkenen konden opgenomen worden;

Overwegende dat het de gewone gang van zaken is dat hij die voorrang geniet er ook gebruik van maakt; dat dient bewezen te worden dat eiser heeft stilgestaan;

Overwegende dat verweerdere dit pogen te doen door te verwijzen naar de verklaring van eiser aan de politie waar hij gezegd heeft « zonder voordien volledig te hebben stilgehouden » en dit als een begin van een bekentenis beschouwen;

Overwegende dat eiser terecht doet opmerken dat verweerdere aldus een besluit trekken dat precies het tegenovergestelde betekent van wat « bekend » werd;

Overwegende dat de vordering dan ook principieel gegrond voorkomt;

Overwegende dat er geen betwisting bestaat nopens het gevorderd bedrag met uitzondering dan van de som van 3.150 F, wegens achttien dagen herstellingsduur; dat de tegensprekelijke expertise inderdaad slechts zes dagen aanvaardt, zodat het daarvoor toegekend bedrag moet verminderd worden tot 900 F;

Overwegende dat verweerdere van hun kant bij besluiten verklaren een tegeneis in te stellen; dat deze

VLAAMSE JURISTEN,

ABONNEERT U OP

RECHTSKUNDIG WEEKBLAD

echter om de hierboven genoemde reden ongegrond dient verklaard te worden;

Om deze redenen,

De Rechtbank, alle verdere besluiten van de hand wijzende;

Beslissende op tegenspraak;

Verklaart de vordering grotendeels gegrond,

Veroordeelt verweerders in solidum, aan eiser te betalen de som van (18.475 F + 900 F = 19.375 F, te vermeerderen met de vergoedende intresten vanaf 19 november 1962, de gerechtelijke intresten vanaf 26-7-1963 en de kosten van het geding;

Ontzegt het meergevorderde;

Verklaart de tegeneis ongegrond en wijst hem af;

Verklaart het vonnis uitvoerbaar bij voorraad, niet-
tegenstaande alle verhaal en zonder borg.

BURGERLIJKE RECHTBANK TE OUDENAARDE

23 april 1963.

Voorzitter: M. Janssens de Varebeke.

Rechters: M.M. Serck en Langerock.

Advokaten: Mrs. Otte en Pilate.

Huur van handelshuizen. — Toepasselijkheid van het K.B. van 21 augustus 1962 op de lopende huurovereenkomsten.

Het K.B. van 21 augustus 1962, waarbij het K.B. van 23 december 1951 m.b.t. de wet van 30 april 1951 gewijzigd werd, is op de bestaande huurovereenkomsten toepasselijk.

Van Waeyenberghe-De Merlier t./ Van de Mergel.

Gezien de stukken, ondermeer het vonnis verleend door de heer Vrederechter van het kanton Nederbrakel, dd. 28.11.1962;

Overwegende dat de oorspronkelijke vordering ertoe strekt de opzegging gedaan door eisers — thans appellanten — aan verweerder — thans geintimeerde — bij aangetekend schrijven van 7.10.1961 over de huur van twee huizen, gelegen te Nederbrakel, Neerstraat nrs 10 en 12, geldig en van waarde te horen verklaren tegen 31 januari 1962 of elke andere datum door de rechtbank vast te stellen in toepassing van de plaatselijke gebruiken of van de wetgeving op de handelshuizen, met machtiging tot uitdrijving;

Overwegende dat de eerste rechter gezegd heeft dat de huurovereenkomsten waarvan hoger sprake, afgesloten door wijlen Gustaaf Herpinck met geintimeerde tegenstelbaar zijn aan appellanten, dat zij vaste datum hebben en door appellanten dienen geëerbiedigd te worden; dat alvorens te beslissen of de huurovereenkomsten al dan niet onder toepassing vallen van de handelshuurwet van 30 april 1951, de eerste rechter een deskundig onderzoek bevolen heeft om de huurwaarde van ieder huis afzonderlijk op 1 augustus 1939 te bepalen;

Overwegende dat appellanten tegen dit vonnis tijdig en regelmatig beroep hebben ingesteld;

Overwegende dat het niet kan betwist worden;

— dat wijlen Gustaaf Herpinck bij akte verleden voor notaris De Waegenaere te Nederbrakel op 9.7.

1930 de twee kwestieuze huizen gekocht heeft voor zijn vier toen minderjarige kinderen;

— dat bij huurovereenkomsten, geboekt op 29.8.1961 wijlen Gustaaf Herpinck aan geintimeerde verhuurd heeft, het huis nr 12 voor een termijn van 9 jaar te beginnen van 1 januari 1955 en het huis nr 10, «per vier maand», te beginnen op 1 januari 1958;

— dat bij akte van openbare toewijzing verleden voor notaris Vanderlinden te Nederbrakel op 23.9.1961 op verzoek van de vier kinderen van wijlen Gustaaf Herpinck de twee huizen werden aangekocht door de appellanten;

Overwegende dat appellanten opwerpen dat de hogervermelde huurovereenkomsten hun niet tetegenstelbaar zijn omdat de verhuurder noch eigenaar, noch vruchtgebruiker van de verhuurde goederen was; dat weliswaar wijlen Gustaaf Herpinck de onroerende goederen van zijn minderjarige kinderen aan geintimeerde in huur had gegeven, maar dat het niet blijkt dat dezelfde kinderen, wanneer zij meerderjarig geworden zijn, de nietigheid van de verhuring door hun vader ingeroepen hebben; dat wanneer de kinderen de gezegde goederen verkocht hebben aan appellanten er in de verkoopsvoorwaarden bedongen werd dat de kopers in het gebruik komen met het eindigen der bestaande pachten, mits opzegging te doen indien nodig en de gebruikelijke pachtersrechten te vergoeden;

Overwegende dat het voldoende blijkt dat de rechtsvoorgangers van appellanten ingestemd hebben met de verhuring afgesloten door wijlen hun vader met geintimeerde;

Overwegende dat bedoelde huurovereenkomsten vaste datum verworven hebben niet alleen door de registratie voor de verkoping maar ook door het overlijden van Gustaaf Herpinck;

Overwegende dat appellanten dan ook verplicht zijn de bestaande pachtersrechten op de door hen aangekochte onroerende goederen te eerbiedigen;

Overwegende dat geintimeerde beweert dat hij geïntimeerd van de bijzondere bepalingen van de wet op de handelshuurovereenkomsten;

Overwegende dat appellanten zulks betwisten;

Overwegende dat het blijkt uit de akte-aankoop der litigieuze goederen door appellanten, alsook uit de plakbrieven die de verkoping voorafgingen, dat het gaat om handelshuizen welke appellanten hebben aangekocht;

Overwegende dat artikel 1 van het Koninklijk Besluit van 21 augustus 1962 houdende wijziging van artikel 1 paragraaf 1 van het Koninklijk Besluit van 23 december 1951 ter uitvoering van de wet van 22 december 1951 tot wijziging der wet van 30 april 1951 op de handelshuurovereenkomsten, de toepasselijkheid van deze wet in de gemeenten van 5.000 tot 30.000 inwoners (zoals de gemeente Nederbrakel) bepaalt op een kadastraal inkomen van 10.000 F dat artikel 1 paragraaf 2 van voormeld Koninklijk Besluit van 23 december 1951 zoals gewijzigd door artikel 1 Koninklijk Besluit van 21 augustus 1962 bepaalt dat indien dit bedrag niet bereikt wordt, de wet op de handelshuurovereenkomsten toch van toepassing blijft indien de jaarlijkse huurwaarde op 1 januari 1958 met meer dan 2.000 F het in paragraaf 1 bepaald bedrag overtreft;

Overwegende dat het Koninklijk Besluit van 21 augustus 1962, bekend gemaakt werd in het Staatsblad van 31 augustus 1962 en op zelfde dag in werking getreden, moet aangezien worden als zijnde toepasselijk op alle bestaande huurovereenkomsten; ge-

let enerzijds op het feit dat de wet van 29.6.1955, art. 2 uitdrukkelijk voorziet dat de bepalingen van de wet op de handelshuurovereenkomsten van toepassing zijn op de lopende handelshuurovereenkomsten en op de hangende geschillen en anderzijds op het feit dat de wet op de handelshuurovereenkomsten van gebiedende aard is in al haar beschikkingen. — A.P.R. V. Huur van handelshuizen nr. 176 en 177. - De Page, suppl. IV nr. 782, lit. D, 2; De Page, boek I, blz. 285;

Overwegende dat het blijkt uit de huurovereenkomsten dat de huizen verhuurd werden respectievelijk het nummer 12 op 1.1.1955 en het nummer 10 op 1.1.1958 aan 12.000 F per jaar ieder;

Overwegende dat de rechtbank deze bedragen als een normale huurprijs aanziet en dit door de partijen niet betwist wordt; dat het derhalve overbodig is het advies van een deskundige hieromtrent in te winnen;

Overwegende dat het vaststaat dat het kadastraal inkomen vastgesteld door het Koninklijk Besluit van 21 augustus 1962 voor de kwestieuze huizen niet werd bereikt, nl. voor ieder huis 3.900 F noch dat de jaarlijkse huurwaarde op 1 januari 1958 met «meer» dan 2.000 F kadastraal inkomen van 10.000 F zou overschreden hebben;

Overwegende dat de kwestieuze huurovereenkomsten derhalve niet onder toepassing vallen van de wet op de handelshuurovereenkomsten;

Overwegende dat, wat betreft de huuropzegging gegeven voor het huis nr 12, deze slechts uitwerking zal hebben tegen het einde van de voorziene pacht van 9 jaar, nl. einde december 1963;

Overwegende dat, wat betreft de huuropzegging gegeven voor het huis nr 10, de huurprijs betaalbaar was per 4 maand vanaf 1 januari 1958, zodat de opzegging gegeven op 7.10.1961 slechts uitwerking kan hebben op het einde van het kwartaal dat volgt op dit waarin de opzegging werd gegeven, namelijk einde april 1962;

Overwegende dat uit bovenstaande beschouwingen blijkt dat het incidenteel beroep strekkende in hoofdorde tot de ongeldigheid van de opzeggingen en in ondergeschikte orde tot de terugzending van de zaak naar de eerste rechter voor verdere behandeling, als ongegrond dient verworpen te worden;

Overwegende dat de zaak in staat is definitief ge-
wezen te worden;

Om deze redenen,

Recht doende op tegenspraak;

Ontvangt het beroep en het incidenteel beroep;

Wijst het incidenteel beroep af als ongegrond;

Verklaart het beroep gegrond;

Doet het bestreden vonnis teniet; trekt de zaak tot zich en opnieuw wijzende:

1. Verklaart geldig en van waarde de huuropzegging dd. 7.10. 1961 gegeven over het huis gelegen te Nederbrakel, Neerstraat, nr 12;

Zegt nochtans dat deze opzegging slechts haar uitwerking zal hebben op 31 december 1963;

Verwijst geïntimeerde tegen voorzegde datum gezegd huis te verlaten en ter vrije beschikking van appellanten te stellen en bij gebrek zulks te doen, machtigt appellanten vanaf heden tegen alsdan geïntimeerde uit voormeld huis te drijven met al wie er zich in zou bevinden en zijn meubelen en roerende voorwerpen op de openbare weg te stellen;

2. Verklaart geldig en van waarde de huuropzegging dd. 7.10.1961 gegeven over het huis gelegen te Nederbrakel, Neerstraat, nr. 10;

Zegt dat deze opzegging haar uitwerking heeft gehad op 30 april 1962;

Verwijst geïntimeerde binnen de 24 uren der betekening van onderhavig vonnis, het huis nr 10 te verlaten en ter vrije beschikking van appellanten te stellen en bij gebrek zulks te doen, machtigt appellanten om geïntimeerde uit voormeld huis te drijven met al wie er zich in zou bevinden en zijn meubelen en roerende voorwerpen op de openbare weg te stellen;

Verwijst geïntimeerde tot de kosten van beide aanleggen.

CORRECTIONELE RECHTBANK TE LEUVEN

3e Kamer. — 28 januari 1960.

Alleenrechtsprekend rechter: M. Rubbrecht.

O.M.: M. Covents.

Burgerlijke partij. — Toelaatbaarheid van de verhoging van de eis gedurende het geding in eerste aanleg wegens nieuwe schade.

Schade-eis tot beloop van een bepaald bedrag; na neerlegging van het deskundig verslag blijkt de burgerlijke partij nieuwe schade te hebben geleden.

De verhoging van de schade-eis is ontvankelijk. Art. 464 R.V. laat in zulk geval toe de eis te verhogen, hoewel de wederpartij in de mate van die verhoging de mogelijkheid verliest om zich in twee instanties te verdedigen; a fortiori is de verhoogde eis wegens nieuwe schade ontvankelijk wanneer hij na een tussenvonnis in eerste aanleg wordt gesteld.

Orolé b.p. t./ Van Dooren.

Overwegende dat eiser, toen hij zich naar aanleiding van het door hem opgelopen verkeersongeval burgerlijke partij stelde, een bedrag van 17.720 F vorderde voor drie betaalde rekeningen (2.720 F) en voor «materiële en morele schade» (15.000 F); dat hij tot staving van deze laatste som een geneeskundig attest van Dr Geyskens overlegde, waarin staat dat de duur van de werkonbekwaamheid twee maanden bedraagt;

Overwegende dat verweerder de werkonbekwaamheid en de daarvoor gevorderde vergoeding betwist heeft, waarop de Rechtbank bij tussenvonnis een voorschot op de schadevergoeding heeft toegekend en verder een deskundige aangesteld met opdracht te bepalen welke voor eiser de gevolgen van het verkeersongeval geweest waren;

Overwegende dat de deskundige in zijn verslag, dat door de partijen als juist erkend wordt, betoogt dat de werkonbekwaamheid groter is dan bleek uit de destijds door eiser opgestelde schade-nota en het attest van Dr Geyskens te weten:

100% van 19 februari 1958 tot 18 april 1958,

50% van 19 april 1958 tot 18 juni 1958,

10% van 19 juni 1958 tot 18 februari 1959,

consolidatie op 19 februari 1959 met 5% bestendige werkonbekwaamheid wegens diastasis van het rechter acromio-claviculair gewricht met abnormale beweeglijkheid en een zeer licht postcommotioneel syndroom;

Overwegende dat eiser thans, op grond van dit deskundig verslag, zijn aanvankelijke eis van 17.720 F handhaaft voor de periode tot aan de consolidatie en daarenboven 50.000 F vordert voor vermengde materiële en zedelijke schade volgend uit de bestendige werkonbekwaamheid;

Overwegende dat verweerder tot de niet-ontvankelijkheid van de eis besluit, in zover hij het aanvankelijk gevorderde te boven gaat, omdat eiser niet meer en niet op een andere basis mag vorderen dan hij in zijn eerste mondelinge conclusie had gedaan, zonder zich het recht voor te behouden zijn eis in de loop van het proces te wijzigen;

Overwegende dat eiser na het tussenvonnis nieuwe schade heeft geleden te weten 10% werkonbekwaamheid tot 18 februari 1959 en nadien 5 % bestendige werkonbekwaamheid; dat artikel 464 van het wetboek van burgerlijke rechtsvordering toelaat in dit geval de eis te verhogen tijdens het geding in hoger beroep, alhoewel de tegenpartij in de mate van die verhoging de mogelijkheid verliest om zich in twee instanties te verdedigen; dat de verhoogde eis wegens nieuwe schade a fortiori ontvankelijk verklaard moet worden wanneer hij na een tussenvonnis in eerste aanleg wordt gesteld;

Overwegende dat eiser weliswaar een attest had overgelegd waaruit twee maanden werkonbekwaamheid bleken doch in zijn mondelinge conclusie tot schadevergoeding, verduidelijkt door een schriftelijke nota, evenwel geen loonverlies over een bepaalde periode heeft berekend doch alleen voor materiële en zedelijke schade samen 15.000 F heeft gevorderd; dat verweerder dus niet aan eiser kan verwijten dat hij thans hetzelfde bedrag vordert doch verklaart dat het gevorderde de gehele periode van tijdelijke werkonbekwaamheid betreft, hetgeen slechts een nadere motivering doch geen wijziging van de eis betreft;

Overwegende dat eiser thans niet op een andere basis vordert dan tevoren; dat de rechtsgrond waarop hij van het begin af tot nu toe steunt verweerdens onrechtmatige daad is en de daaruit volgende verplichting tot schadevergoeding overeenkomstig art. 1382 Burgerlijk Wetboek; dat eiser overigens steeds de bedoeling had de volledige vergoeding te willen vorderen en niets toelaat te beweren dat hij deze tot bepaalde schadeposten of tot een bepaald tijdstip heeft willen beperken; dat het deskundig verslag wellicht voor beide partijen verrassend mag zijn, doch dat dit toeval geen afbreuk aan het recht op schadevergoeding kan doen;

Overwegende dat de Rechtbank, naast de niet betwiste rekeningen ten bedrage van 2.720 F, een vergoeding van 15.000 F voor de periode van tijdelijke werkonbekwaamheid geenszins overdreven acht, doch de vergoeding wegens 5% bestendige werkonbekwaamheid tot 25.000 F herleidt;

Overwegende dat er reeds een voorschot van 5.000 F werd toegekend;

Om deze redenen

en bij toepassing van artikeien 1382 van het Burgerlijk Wetboek, 44 van het wetboek van strafrecht; 194 van het wetboek van strafvordering; 2, 11, 12, 14, 32, 34, 35, 36, 37, 41 der wet van 15 juni 1945 door de heer alleenzetelend Rechter aangeduid.

Verklaart de Rechtbank de eis, zoals hij in de besluiten van 31 december 1959 gesteld werd, ontvankelijk en verwijst verweerder tot het betalen van 1) 12.720 F en 2) 25.000 F.

Zegt voor recht dat de vergoedende interest op de som 1 verschuldigd is van 19 februari 1958 tot 5 november 1958 en de gerechtelijke interest vanaf deze laatste datum, verder dat de vergoedende interest op de som 2, loopt van 19 februari 1959 tot 31 december 1959 en de gerechtelijke interest vanaf deze laatste datum.

Verwijst verweerder tot de proceskosten.

RECHTBANK VAN KOOPHANDEL TE ANTWERPEN

6e Kamer. — 29 april 1964.

Voorzitter: M. A. Goossens.
Referendaris: M. A. Van Gelder.
Advokaten: Mrs. Dinet en Smets.

Failissement. — Art. 508 der wet van 18.4.1851. — Laattijdige aangifte van schuldvordering nadat de afrekening van de curator door de rechter-commissaris werd goedgekeurd.

Een laattijdige aangifte van schuldvordering in een faillissement dient te worden aanvaard tot op het ogenblik dat de Rechter-Commissaris de verdeling beveelt.

Het bevel tot verdeling wordt gegeven na de sluiting van het proces-verbaal der laatste bijeenkomst der schuldeisers en het is enkel vanaf dit ogenblik dat de laattijdige schuldeiser moet wijken voor de verworven rechten van de andere schuldeisers en dat hij van de verdeling wordt uitgesloten.

R.M.Z. t / Mr. Smets W. curator q. q. N.V. Capra.

Gezien de geregistreerde dagvaarding, op 16 april 1964 betekend;

Overwegende dat eiser hierin uiteenzet:

— dat de N.V. CAPRA in falings werd verklaard en dat eiser nog schuldeiser is van voormelde N.V. CAPRA, voor een bedrag van 9.186 F;

— dat eiser in de onmogelijkheid verkeerde deze schuldvordering in te dienen binnen de wettelijke termijn voorzien door het vonnis van infalingsverklaring;

— dat de aangifte van schuldvordering geschiedde op 15 april 1964, en dat de curator thans gedagvaard wordt om eisers schuldvordering in het bevoorrecht passief te horen aanvaarden ten belope van 9.008 F, en in het gewoon passief ten belope van 178 F;

Overwegende dat geen betwisting bestaat over de opgegeven cijfers, noch betreffende de repartitie van de bedragen over gewoon en bevoorrecht passief;

Overwegende dat verweerder q. q. echter laat gelden dat de aangifte als laattijdig moet verworpen worden, welke stelling hij staft met de als volgt samengevatte middelen en argumenten:

— dat hij bij vonnis dezer Rechtbank d.d. 21.3.1963 werd aangesteld als curator van de falings van de N.V. CAPRA;

— dat de vereffening van het aktief van de falings toelaat de bevoorrechte schuldeisers volledig uit te betalen en een dividend van 28,32 % aan de gewone schuldeisers;

— dat verweerder q. q. op 1 april 1964 de afrekening ter goedkeuring aan de Heer Rechter-Commissaris toezond, die reeds op 2 april 1964 de afrekening goedgekeurd en ondertekend aan de curator terugzond;

— dat de algemene vergadering der schuldeisers werd vastgesteld op 17 april 1964, en dat alle schuldeisers per aangetekend schrijven door de curator gewaarschuwd werden betreffende de uit te keren bedragen, betreffende de datum van 17 april en betreffende de gevolgen van hun afwezigheid;

— dat hij eerst op 14 april 1964 een doorslag ontving van een brief d.d. 10 april 1964, door de R.M.Z. aan haar raadsman gericht, en waaruit bleek dat de R.M.Z. nog een aanvullende aangifte te verrichten had voor het gemelde bedrag;

— dat volgens art. 508 van de wet van 18 april 1851:

a) de schuldvorderingen kunnen ingediend worden tot aan de laatste verdeling der penningen;

b) dat echter deze laattijdige aangifte de bevolen verdeling niet schorst;

c) dat deze laattijdige aangifte enkel kan begrepen worden in gebeurlijk nieuwe verdelingen;

d) dat echter in geen geval deze laattijdige schuldeisers enige aanspraak kunnen maken op de verdelingen van het actief, bevolen vóór hun aangifte van schuldvordering, behoudens het bewijs dat zij binnen de gestelde termijn in de onmogelijkheid verkeerden hun aangifte in te dienen;

— dat de gelijkheid van alle gewone schuldeisers aan de basis van de wetgeving ligt, zodat de niet tijdige aangifte geen beletsel vormt voor de uitkering van het netto-actief;

— dat in casu de uitbetalingen aan de schuldeisers, zoals voorgesteld door de curator in zijn afrekening, bevolen werden door de Heer Rechter-Commissaris op 2 april 1964, daar inderdaad het aanbedelingsbevel van de Rechter-Commissaris aan geen normen verbonden is (H.v.B. Luik, 31-10-1890, Pas. 1890, II, 118);

— dat de goedkeuring door de Rechter-Commissaris van de afrekeningstaat, gelijk staat met een bevel: (Rb. Kh. Brussel, 10-4-1954, J.C.B. p. 83; — Rec. ann. jur. b., V° Faillite, § 21; — Beltjens, Enc. de Dr. Comm., V° Faillite, art. 508, nr. 28: ... « La décision du Juge-Commissaire ordonnant des répartitions... peut résulter notamment de la mention "vu et certifié exacte", datée et signée par le Juge-Commissaire à la suite d'un état de répartition proposé par le curateur... »

— dat, in ondergeschikte orde, de vordering van de R.M.Z. evenmin opgaat, daar deze niet bewijst in de onmogelijkheid te zijn geweest haar schuldvordering tijdig in te dienen;

Overwegende dat eiser zich steunt op de letterlijke interpretatie van art. 508, en zegt dat hij zijn aangifte mocht doen tot aan en met de laatste verdeling van de gelden;

Overwegende dat, volgens eiser, dergelijk bevel op 17 april nog niet gegeven was, en zeker niet op 14 april, en het dus enkel het bewuste bevel is dat het ogenblik van de laattijdigheid bepaalt; (Frédéricq, VII, 249);

Overwegende dat rechtspraak en rechtsleer er wel over akkoord gaan, dat een laattijdige aangifte van schuldvordering dient te worden aanvaard, niet tot op het ogenblik van de feitelijke verdeling, — dit klaarblijkelijk wegens de praktische moeilijkheden die een dergelijke interpretatie zou meebrengen —, maar wel tot op het ogenblik dat deze verdeling door de Rechter-Commissaris wordt bevolen; (Frédéricq, Traité de Droit Commercial belge, VII, § 249; — Rb. Kh. Kortrijk, 22-5-1954, R.W. 1956-57, 1335; — Rb. Kh. Brussel, 3-6-1950, Rev. faill. 1950-51, 4)

Overwegende dat de beslissing van de Rechter-Commissaris, de schuldeisers voor de laatste vergadering samen te roepen, niet als een dusdanig bevel kan worden aanvaard;

Overwegende dat, gezien de afwezigheid van formele voorschriften in verband met het door de Rechter-Commissaris te geven bevel tot aanbedeling, aanvaard wordt dat dit bevel wordt gegeven na de sluiting van het proces-verbaal der laatste bijeenkomst, en dat het slechts vanaf dit ogenblik is dat de laattijdige schuldeiser moet wijken voor de verworven rechten van de andere schuldeisers en dat hij van de verdeling wordt uitgesloten; (Frédéricq, loc. cit.; Rb. Kh. Brussel, 29-5-1943, Rev. Faill. 1947, 91)

Overwegende dus, dat hoe laakbaar de onverschillige nalatigheid van eiser ook moge zijn, en hoe ondankbaar

het voor de curator ook weze, alle berekeningen te moeten herbeginnen en de schuldeisers opnieuw van de gewijzigde toestand op de hoogte te brengen, moet aanvaard worden dat eiser niet van de verdeling mag worden uitgesloten;

Overwegende dat verweerder ten onrechte opwerpt, in ondergeschikte orde, dat de R.M.Z. de onmogelijkheid moet bewijzen zijn aangifte tijdig te doen, bewijs dat deze inderdaad niet kan leveren;

Overwegende dat de achterblijvende schuldeiser enkel niet in aanmerking komt bij de uitkeringen van het dividend, vóór de rechtspleging tot toelating gedaan;

Overwegende echter dan wanneer dergelijke schuldeiser bewijst in de onmogelijkheid geweest te zijn binnen de vastgestelde termijn zijn aangifte te doen, hij bij uitzondering het recht heeft van de nog onverdeelde baten vooraf het dividend te nemen dat bij de eerste verdeling aan zijn schuldvordering toekwam; (Frédéricq, Handboek van Belgisch Handelsrecht, II, § 1702)

Overwegende dat in casu echter nog geen eerste dividend werd uitgekeerd en deze hypothese dus niet ter sprake komt;

Overwegende dat dus de eis gegrond is, doch eiser, gezien de termen van art. 508, alle kosten dient te dragen;

Om deze redenen,

De Rechtbank maakt melding van de toepassing van art. 2 van de wet van 15 juni 1935;

Gelet op het enig artikel, cijfer VII, van de wet van 25 oktober 1919;

Verklaart de eis ontvankelijk en gegrond;

Beveelt de aanneming in het bevoorrecht passief van het faillissement van de schuldvordering van eiser voor een bedrag van 9008 F, waaraan het algemeen voorrecht van art. 19, 4° quinquies van de hypotheekwet verbonden is;

Beveelt de aanneming in het gewoon passief van het faillissement van de schuldvordering van eiser voor een bedrag van 178 F;

Verwijst eiser tot de kosten van het geding.

VREDEGERECHT TE ZANDHOVEN

25 april 1964.

Rechter: M. Deyne.

Advokaten: Mrs. Engels, loco Schiltz en Buysse.

Huur en verhuur. — Lastgeving tot het verhuren van een woonhuis. — Verhuring voor een termijn van negen jaar.

In de lastgeving tot het verhuren van een woonhuis en het innen van de huurgelden is normaal de bevoegdheid van de lasthebber begrepen om een huurovereenkomst volgens de in de streek gebruikelijke modaliteiten aan te gaan. De verhuring van een huis voor een termijn van negen jaar, driejaarlijks opzegbaar door de huurder, is als normaal te beschouwen en niet strijdig met het plaatselijk gebruik.

Smets - Goossens t./ Raveel

Overwegende dat verweerder opwerpt dat de eis onontvankelijk is in zover hij ingeleid werd ten verzoeken van de heer J. Smets in eigen naam daar de

opzeg de dato 8 november 1963 slechts geschiedde ten verzoeken van zijn echtgenote Dame Goossens Maria;

Overwegende dat aanlegger Smets niet bewijst enig persoonlijk belang in de zaak te hebben en het onroerend goed de persoonlijke eigendom is van zijn echtgenote;

Dat de vordering die hij in eigen naam inleidt derhalve niet ontvankelijk is;

Overwegende dat verweerder eveneens opwerpt dat de eis ten verzoeken van Dame Goossens eveneens onontvankelijk is daar hij het kwestieuze huis niet van aanleggers betreft maar het integendeel in huur heeft genomen van de heer Desiré Van Goolen, stiefvader van eerste aanlegster;

Overwegende dat deze betwisting de grond van de zaak raakt en derhalve niet kan weerhouden worden;

Overwegende dat de vordering ten verzoeken van eerste aanlegster ontvankelijk is;

Overwegende dat uit de stukken van het geding blijkt dat verweerder het huis, gelegen te Wijnegem aan de Krijgsbaan 19, in huur nam op 4 december 1959 van de heer Desiré Van Goolen voor een termijn van negen jaar, ingaande op 1 januari 1960 en mits voordeel voor de huurder het gebruik der woning te mogen opzeggen na drie, zes of negen jaar;

Overwegende dat aanlegster toegeeft dat zij aan haar stiefvader de heer Van Goolen voornoemd, de toelating had verleend om haar eigendom aan de Krijgsbaan te Wijnegem te verhuren; dat het bovendien bewezen is dat aanlegster van de verhuring kennis had vermits zij zelf nochtans met de naam Van Goolen kwijting verleende in het huurboekje;

Overwegende dat aanlegster thans voorhoudt dat het mandaat dat zij aan haar stiefvader verleende niet zover strekte dat deze een verhuring voor negen jaar kon toestaan en dat zij bovendien van de modaliteiten der verhuring nooit op de hoogte werd gesteld;

Overwegende dat zo aanlegster aan haar stiefvader mandaat gaf haar eigendom te verhuren en tevens om de huurgelden te innen dit mandaat normaal in zich sluit dat de mandataris bevoegdheid bezat een verhuring af te sluiten aan de modaliteiten die gebruikelijk zijn in de streek;

Overwegende dat de verhuring van een huis voor een termijn van negen jaar alleen opzegbaar door de huurder het derde en het zesde jaar normaal voorkomt en zeker niet strijdig is met de gebruiken en gewoonten van de streek;

Overwegende dat de opzeg gegeven werd tegen 28 februari 1964; dat deze bijgevolg niet geldig is en evenmin tegen een latere datum geldig kan worden verklaard daar de verhuring werd toegestaan voor een vaste termijn van negen jaar en er bijgevolg geen opzeg vereist is om de huur bij het verstrijken van deze termijn te doen eindigen;

Overwegende dat de vordering van aanlegster als ongegrond dient verworpen;

Om deze redenen,

Op tegenspraak en in eerste aanleg beslissende, zeggen voor recht dat de vordering voor zoveel zij werd ingeleid door de heer Jozef Smits in eigen naam niet ontvankelijk is;

Verklaren de vordering ingeleid door dame Goossens Maria, bijgestaan door haar echtgenoot Jozef Smets, ontvankelijk doch ongegrond;

Wijzen aanlegster dienvolgens van haar eis af en veroordelen haar tot de kosten van het geding berekend op heden ter somme van 557 frank;

Geven akte aan verweerder dat hij het geding schat op meer dan 1.000 frank wat de bevoegdheid en de aanleg betreft.

KRONIEK VAN EUROPEES RECHT

De toepassing van het Europese Gemeenschapsrecht in de Belgische rechtspraak

De uitspraken van Belgische gerechten m.b.t. het Europese Gemeenschapsrecht zijn tot op heden weinig talrijk. Slechts tien beslissingen zijn bekend: (in chronologische volgorde):

1. Rechtbank van Koophandel te Brussel, 16 december 1961 (*J.T.*, 1962, 264);

2. Voorzitter Rechtbank van Koophandel te Brussel, 22 maart 1962 (*Rev. crit. jur. b.*, 1962, 326, met noot M. Waelbroeck; *J.T.*, 1962, 298);

3. Hof van Beroep te Brussel, 1 juni 1962 (*J.T.*, 1962, 459);

4. Correctionele Rechtbank te Kortrijk, 2 oktober 1962 (*R.W.*, 1962-63, 766, met noot);

5. Voorzitter Rechtbank van Koophandel te Brussel, 16 oktober 1962 (*J.T.*, 1963, 85);

6. Voorzitter Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, 25 oktober 1962 (*R.W.*, 1962-63, 1959, met noot L.P. Suetens t.a.v. col. 2201 e.v.; *J.T.*, 1963, 733, met noot L. Van Bunnan; *Jurispr. port d'Anvers*, 1963, 343);

7. Rechtbank van Koophandel te Brussel, 2 december 1963 (*J.T.*, 1964, 229);

8. Rechtbank van Koophandel te Doornik, 10 januari 1964 (*J.T.*, 1964, 447, met noot F. Rigaux);

9. Hof van Beroep te Brussel, 25 juni 1964 (Weldra in *J.T.*, 1964, met noot M. Waelbroeck);

10. Voorzitter Rechtbank van Koophandel te Antwerpen, 6 juli 1964 (*R.W.*, 1964-65, 314).

Deze beslissingen hebben veelal slechts een beperkte betekenis; inderdaad, in meerdere van deze uitspraken wordt het Europese Gemeenschapsrecht slechts terloops aangeroerd, in een *obiter dictum*. Daarenboven stelt men met spijt vast dat deze Belgische rechterlijke beslissingen over het algemeen weinig nauwkeurig zijn bij de behandeling van het communautaire recht.

In ondergaande beschouwingen worden deze tien uitspraken slechts besproken in zover zij een aspect van het Europese Gemeenschapsrecht behandelen.

1) Al deze rechterlijke beslissingen hebben betrekking op het mededingingsrecht, met uitzondering van het vonnis van de *Correctionele Rechtbank te Kortrijk* van 2 oktober 1962, dat over het taalgebruik in gerechtszaken uitspraak doet. Het vonnis beslist dat onderdanen van de Lid-Staten van de Europese Gemeenschappen beroep mogen doen op de toepassing van art. 23 van de wet van 15 juni 1935, dat aan de «verdachte», die slechts de Franse taal machtig is of zich beter in die taal uitdrukt en die voor een politie-

of correctionele rechtbank met het Nederlands als voertaal geleid wordt, het recht toekent te vragen dat de rechtspleging in de Franse taal zou geschieden. Dit vloeit voort uit onze nationale wetgeving: voor vreemdelingen — *a fortiori*, voor onderdanen van Lid-Staten van de E.E.G. — gelden dezelfde taalvoorschriften als voor Belgen, behoudens wanneer uitdrukkelijk anders gesteld wordt.

De Correctionele Rechtbank van Kortrijk motiveert haar beslissing echter door een beroep op art. 220 van het E.E.G.-Verdrag: «De Lid-Staten treden, voor zover nodig, met elkaar in onderhandeling ter verzekering, voor hun onderdanen, van de bescherming van de persoon alsmede het genot en de bescherming van de rechten, overeenkomstig de voorwaarden welke in elke Staat voor de eigen onderdanen gelden...». Zoals reeds werd aangestipt, is deze motivering ten enenmale overbodig. Bovendien is zij inaccuraat, vermits art. 220 E.E.G.-Verdrag slechts een verplichting tot onderhandelen voor de Lid-Staten behelst en geen rechten ten bate van de justitiabelen in het leven roept.

2) Het bevelschrift van de *Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Antwerpen* van 25 oktober 1962 is aan de lezers van het R.W. genoegzaam bekend. Het werd *in extenso* gepubliceerd (R.W., 1962-63, col. 1959) en in al zijn aspecten besproken door L.P. Suetens en W. Van Gerven (R.W., 1962-63, col. 2201 e.v.); zie ook L.P. Suetens in S.E.W., 1964, 282-284.

3) Met vernoemd bevelschrift van 25 oktober 1962, heeft het vonnis van de *Rechtbank van Koophandel te Brussel* van 2 december 1963 *obiter dicta* gemeen:

a) Exclusiviteitsovereenkomsten met exportverbod moeten principieel beschouwd worden als verboden onder art. 85, 1° van het E.E.G.-Verdrag;

b) De Belgische wet van 27 juli 1961 is niet in strijd met het E.E.G.-kartelrecht.

Het tweede punt wordt in de rechtsleer omstreden. In dezelfde zin als de Brusselse rechter: G. Bricmont, in: *Jurispr. comm. Bruxelles*, 1963, 331; L.P. Suetens, in *J.T.*, 1963, 585. *Contra*: A. Baetens, Le statut du concessionnaire exclusif de vente et la législation de la C.E.E., p. 107 e.v.; A. Braun, in *J.T.*, 1963, p. 173, n° 6.

4) In het bevelschrift van de *Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Brussel* van 16 oktober 1962 werd aan een conservenfabriek verbod opgelegd in haar publiciteit te beweren dat de kwaliteit van haar erwten «door de Europese overheden» erkend geworden was, met name door het invoeren van standaard-benamingen, waarbij gebleken was dat haar erwten een hogere kwaliteitsaanduiding verdienden dan tot dan toe op de verpakkingen gebezigd was. Overwogen werd: «Elles auraient à bon droit mentionné la Commission de la C.E.E. si cet organisme avait réellement pris quelque décision, car il s'agit là d'une autorité européenne. Mais cette autorité, invitée par ladite organisation professionnelle internationale à donner des instructions générales obligatoires ou à arrêter un règlement commun, n'a donné, jusqu'à présent, ni instructions, ni règlement.»

Het is duidelijk dat de betekenis van dit bevelschrift voor het Europese Gemeenschapsrecht zo niet onbestaand, dan toch uiterst gering is.

5) Slechts één overweging in het vonnis van de *Rechtbank van Koophandel te Brussel* van 16 december 1961 heeft betrekking op het communautaire recht: «De wet van 27 mei 1960 tot bescherming tegen het misbruik van economische machtspositie duidt in artikel 28 de Belgische overheden aan, die, krachtens artikel 88 E.E.G.-Verdrag, tot op het tijdstip van inwer-

kingtreding van de maatregelen, overeenkomstig art. 87 vastgesteld, beslissen over de toelaatbaarheid van mededingingsregelingen over het misbruik maken van een machtspositie op de gemeenschappelijke markt» (vertaling).

De stelling dat in België de rechtbanken geen enkele bevoegdheid bezitten om inbreuken op de bepalingen van art. 85 en 86 van het E.E.G.-Verdrag vast te stellen, wordt ook aangetroffen in het arrest van het Hof van Beroep te Brussel van 25 juni 1964. Bij de bespreking van dit arrest wordt op deze tesis nader ingegaan.

6) In het bevelschrift van de *Voorzitter van de Rechtbank van Koophandel te Brussel* van 22 maart 1962 inzake een niet-naleving van opgelegde prijzen heeft eveneens slechts één passus belang m.b.t. het Europese Gemeenschapsrecht: «Uit de voorschriften van de verordening welke in art. 87 van het E.E.G.-Verdrag voorzien werd en thans uitgevaardigd is — (verordening nr 17) — inzonderheid uit art. 4 van deze verordening, vloeit voort dat art. 85 en art. 86 van het E.E.G.-Verdrag... niet tot voorwerp hebben de algemene verkoopvoorwaarden welke tussen een of meerdere leveranciers en een van hun klanten van dezelfde nationaliteit overeengekomen werden...» (vertaling).

Dit is duidelijk foutief.

In de lijst van voorbeelden van mogelijke overtredingen vervat in de art. 85 en 86 van het E.E.G.-Verdrag komt immers o.m. voor: «a) het rechtstreeks of zijdelings bepalen van de aan- of verkoopprijzen of van andere contractuele voorwaarden...» (art. 85); «a) het rechtstreeks of zijdelings opleggen van onbillijke aan- of verkoopprijzen of van andere onbillijke contractuele voorwaarden» (art. 86).

Het feit dat art. 4 van verordening nr. 17 van de aanmeldingsplicht vrijstelt overeenkomsten waaraan slechts ondernemingen uit één Lid-Staat deelnemen en die rechtstreeks geen betrekking hebben op de invoer of de uitvoer tussen de Lid-Staten, alsmede overeenkomsten van prijshandhaving, wijzigt niets aan de mogelijke toepassing van de mededingingsregels van het E.E.G.-Verdrag op dergelijke overeenkomsten of bedingen.

(Wordt vervolgd)

L. P. SUETENS,

Aangesteld Navorsers N.F.W.O.

Toegevoegd Navorsers I.C.V.R.

BOEKBESPREKING

Christian Linard de Guertechin, Professor aan de Universiteit te Leuven. — *L'Impôt des personnes physiques*. — Editions Nauwelaerts, Leuven. 1964. 398 blz.

Over de nieuwe belastingwetgeving, van toepassing na de inwerkingtreding van de wet van 20 november 1962 op de fiscale hervorming, bestaan duizenden bladzijden officiële tekst: parlementaire werkzaamheden, wetteksten, uitvoeringsbesluiten en administratieve commentaar.

Duidelijkheidshalve was het noodzakelijk de ingevolge voormelde wet geldende wetsbepalingen betreffende de inkomstenbelastingen te coördineren. Op grond van de aan de Koning bij artikel 39 van genoemde wet verleende mogelijkheid werd in het Belgisch Staatsblad van 10 april 1964, «met de benaming: Wetboek van de Inkomstenbelastingen», het koninklijk besluit van 26 februari 1964 tot coördinatie van die wetsbepalingen gepubliceerd.

Prof. Dr. C. Linard de Guertechin is de eerste auteur door wie het nieuwe wetboek werd gecommentarieerd, echter uitsluitend wat de personenbelasting betreft, d.w.z. de globale inkomstenbelasting die verschuldigd is door de natuurlijke personen met fiscaal domicilie in België en die voor de eerste maal geheven wordt voor het dienstjaar 1964 (in beginsel op de inkomsten van het jaar 1963).

De auteur heeft zich beijverd om de wettelijke en reglementaire teksten in een duidelijke vorm weer te geven en om aldus de nieuwe regelen beter te doen begrijpen, ten einde de belastingplichtigen in staat te stellen zowel hun aangifte in de inkomstenbelastingen degelijk in te vullen of de nodige wijzigingen er tijdig in aan te brengen, als hun aanslag te berekenen en te verifiëren.

De stof is op een voortreffelijke en logische wijze uiteengezet, met veelvuldige onderverdelingen en met overtalrijke verwijzingen naar de artikelen van het Wetboek, naar de parlementaire werkzaamheden, naar de uitvoeringsbesluiten, naar de administratieve commentaar, naar de antwoorden op door parlementsleden aan de Ministers gestelde vragen enz.

De aandacht wordt biezonder gevestigd op de voornaamste in het nieuwe belastingstelsel voorkomende nieuwigheden, zoals o.a. het abatement voor woonhuizen (met eraan verbonden voordelen en met eraan gestelde grenzen); het bijkomende aan te geven inkomen voor onroerende goederen die door de huurder tot bedrijfsdoeleinden worden gebruikt; de toepassing van de onroerende en van de roerende voorheffing, van de aanvullende roerende voorheffing en van de belastingkredieten; de nieuwe regeling inzake meerwaarden; de nieuwe categorie van de zg. diverse inkomsten (o.a. de winsten en de baten van roerende en onroerende speculatiën); de berekening van de globale belasting en de aanrekening daarop van de verschillende (betaalde of fictieve) voorheffingen en van de belastingkredieten.

Het eerste deel is gewijd aan het bepalen van de verschillende soorten van belastbare inkomsten en aan de in te houden voorheffingen.

In het tweede deel worden de bepalingen inzake berekening van de globale belasting en aanrekening van de voorheffingen toegelicht.

Het derde deel geeft een overzicht — bij wijze van documentatie — van de belangrijkste procedureregelen betreffende de zetting en de invordering van de belasting, alsook van de verweermiddelen waarover de belastingplichtige beschikt.

Op de eigenlijke commentaar volgen, na de volledige tekst van het Wetboek van de Inkomstenbelastingen, de uitvoeringsbesluiten op het stuk van de personenbelasting, alsmede wetten, besluiten enz. die met de behandelde materie verband houden.

Zoals uit het bovenstaande blijkt, heeft Prof. Linard de Guertechin met zijn merkwaardige synthese een werkelijk nuttige prestatie geleverd. Inderdaad kunnen de belangstellenden, dank zij zijn bijdrage en met een minimum van inspanning, een degelijk inzicht in het betrokken gedeelte (personenbelasting) van de nieuwe belastingregeling hebben. Dat de auteur een uiterst ingewikkelde stof op een zeer bevattelijke wijze kan uiteenzetten, is trouwens op treffende manier bewezen tijdens de voorlichtingsvergaderingen die enkele maanden geleden door een bankinstelling werden gehouden, met het welbekende succes!

Bovendien is verdere studie mogelijk wegens de overtalrijke, accurate verwijzingen naar de desbetref-

fende wettelijke of reglementaire teksten (alleen het nieuwe Wetboek bevat 437 artikelen!), naar de parlementaire bescheiden enz.

Daar het boek — waarvoor de auteur niet alleen onze hartelijke felicitaties doch tevens onze oprechte dank verdient — tevens de tekst van het Wetboek, van de uitvoeringsbesluiten enz. bevat, is het een werkinstrument dat onbetwistbaar vele diensten zal bewijzen aan al degenen — en zij zijn overtalrijk — die zich met belastingzaken moeten inlaten. Want we wensen er nadruk op te leggen: de behandeling is niet alleen wetenschappelijk (daarom wordt het werk o.a. aan studenten warm aanbevolen!), doch meteen ook praktisch. Dit betekent evenwel niet, dat men met behulp van het besproken werk alleen, alle vraagstukken zal kunnen oplossen die op het stuk van de personenbelasting zullen rijzen. Deze objectiefshalve geformuleerde overweging doet echter geenszins afbreuk aan de ernstige verdiensten van de auteur, want ze geldt in de regel voor alle boeken over belastingrecht en beslist voor die over het nieuwe stelsel: inderdaad zal het o.m. nog wel een paar jaar aanlopen alvorens de draagwijdte van de talrijke nieuwe bepalingen zal vaststaan.

L'Impôt des personnes physiques (400 bladzijden) is uitgegeven door de V.Z.W. « Société morales, sociales et juridiques », 109 Middelweg te Heverlee - Leuven en het kan worden bekomen door 480 F te gireren op de postrekening 13.30.36 van voormelde vereniging.

Prof. Dr. F. Amerijckx.

BALIELEVEN

Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen

Bezoek aan het N.S. Savannah

Het bestuur 1964-1965 van de Vlaamse Conferentie der Balie van Antwerpen is niet alleen actief van wal gestoken, doch ook... radio-actief, want op 7 oktober l.l. werd een bezoek gebracht aan het N.S. « Savannah », het wereldberoemde Amerikaanse, door kernenergie aangedreven koopvaardijship van 21.000 ton.

Bovendien moet worden onderstreept dat het een van de vroegste activiteiten is geweest die door de Vlaamse Conferentie werd ingericht. Te 9.10 u. stipt was een schare confraters present om de rondgang op dit uniek schip mee te maken zodat het record inzake opkomst werd gebroken.

Tijdens de rondgang heeft iedereen verbaasd gestaan over de luxe en de verfijnde afwerking van dit vlaggeschip. Eenieder kon duidelijk aanvoelen en vaststellen dat de « Savannah » een boodschap voor het vreedzaam gebruik van atoomenergie wil brengen. Talrijke soe-nirs wijzen hierop.

Op technisch gebied echter krijgt men minder te aanschouwen dan bij gewone schepen. Dit spreekt vanzelf vermits gans de radio-actieve installatie verborgen zit achter staal en beton. Van achter glas kregen wij alleen de turbines te aanschouwen, alsmede de controlekamer waar het geflikker van tientallen lichtjes van allerhande kleuren een technisch schouwspel bood dat voor een leek natuurlijk totaal onbegrijpelijk was.

Op nogal korte tijd was het bezoek ten einde, iets

wat iedereen verrastte. Bij het verlaten van het schip echter werd aan ieder bezoeker een prachtig geïllustreerde brochure ter hand gesteld die bovendien met schematische voorstellingen de werking van de kernreactor van het schip uiteenzet.

Wij zijn ervan overtuigd dat deze brochure door iedereen zal bewaard worden, als aandenken aan het bezoek van dit kernenergetisch schip, dat als voorbode van een nieuwe industriële uitbatingsvorm ongetwijfeld de belangstelling van velen heeft gewekt.

MEDEDELINGEN

Belgisch-Luxemburgse Unie voor Strafrecht

De Belgisch-Luxemburgse Unie voor Strafrecht zond aan haar leden onderstaand rondschriften.

* * *

Mijnheer en Waarde Collega,

Wij hebben de eer U uit te nodigen op de eerstkomende vergadering van de Unie, die op woensdag 21 oktober 1964, om 17 u. 30, in het Paleis van Justitie te Brussel, in de gerechtszaal van de 1e Kamer van het Hof van Beroep, zal plaats hebben.

Op deze vergadering zullen wij het genoegen hebben de voordracht te horen van de heer Professor Hans Jescheck van de Universiteit van Freiburg in Brissgau over « Les principes de politique criminelle du projet de Code Pénal allemand. Comparaison avec l'évolution du droit pénal en Belgique ».

De heer Professor Jescheck die in de Universiteit te Freiburg de leiding heeft van het instituut voor vreemd strafrecht en voor internationaal strafrecht, is bijzonder bevoegd om dit onderwerp voor te dragen, en wij zijn overtuigd dat al de Belgische beoefenaars van het strafrecht voor dit onderwerp veel belangstelling zullen voelen en de spreker zullen willen horen.

Wij verzoeken U, Mijnheer en waarde Collega, de verzekering van onze ware hoogachting te willen aanvaarden.

De Secretaris-Generaal

Paul De Cant,

Substituut-Procureur Generaal te Brussel.

De Voorzitter

Herman Bekaert,

Professor in de Vrije Universiteit te Brussel.

TIJDSCHRIFTEN

De Gemeente - jg. 1964, nr. 9 :

Editoriaal. — De afleveringen van rijbewijzen voor bestuurders van motorrijtuigen. — Hautphenne P., Wet van 31 december 1963 betreffende de civiele bescherming. — Van den Broeck G., Op bezoek bij de heer Dequeecker, Europees Burgemeester van een Europese Gemeente : Deurne. — Van Nierop M., Van kiezen en stemmen.

Nederlands Juristenblad - jg. 1964, nr. 33 :

Funke A. P., Wereldvrede door recht — Keiser J. W., Noodzaak van een Natuurbeschermingswet, II (slot). — Het werk aan het nieuwe Burgerlijk Wetboek. — Diamand W., Aanvullingswet op het Bundesrückerstattungsgesetz (« Brüg-Novelle »). — Langemeijer G. E., Psychiatrisch-Juridisch Gezelschap.

Weekblad voor Privaatrecht, Notaris-ambt en Registratie - jg. 1964, nr. 4829 :

Drion H., Het tot stand komen van overeenkomsten : afd. 6.5.2. van het ontwerp B.W. (II, slot). — Petit Ch., Eigenaardigheden van de posthume adoptie. — Fiscale Rechtspraak van de Hoge Raad.

Journal des Tribunaux - jg. 1964, nr. 4459 :

Cerckel J., Considérations sur le contrat judiciaire.

Revue Internationale des sciences administratives - jg. 1964, nr. 2 :

Golembiewski R. T., Vers les sciences administratives : directions méthodologiques pour l'Administration publique. — Henderson K. M., Introduction au concept américain de l'administration publique. — Ascher Ch. S., Tendances de l'Administration publique : une vue du secteur privé. — Enrique de la Villa L., La réforme de la Sécurité Sociale en Espagne. — Awa E. O., Le développement de la machinerie administrative dans un nouvel Etat : le cas du Nigéria. — d'Eszlary Ch., Les administrations camérales de Brandebourg et de la monarchie des Habsbourg et leurs effets sur les administrations modernes. — Danuredjo S. L. S., Centralisation et autonomie régionale en Indonésie : une question d'équilibre.

VLAAMSE JURISTEN,

Abonneert U op het "Rechtskundig Weekblad"